

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ

FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ ZAMAN YÖNETİMİ
DAVRANIŞLARI İLE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ
İLİŞKİ

RABİA YILDIZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA ERDEMİR

EKİM - 2023
KASTAMONU

TEZ ONAYI

Rabia YILDIZ tarafından hazırlanan “**FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ ZAMAN YÖNETİMİ DAVRANIŞLARI İLE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**” adlı tez çalışmasının savunma sınavı **10.10.2023** tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Danışman	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ERDEMİR Kastamonu Üniversitesi	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Halil İbrahim AKYÜZ Kastamonu Üniversitesi	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Süleyman AKÇAY Süleyman Demirel Üniversitesi	

Jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş olan bu tez Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunca onanmıştır.

Enstitü Müdürü	Doç. Dr. Selçuk MEMİŞ	
----------------	-----------------------	-------

TAAHHÜTNAME

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu; ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını, bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini bildirir ve taahhüt ederim.

Rabia YILDIZ

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ ZAMAN YÖNETİMİ DAVRANIŞLARI İLE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

RABİA YILDIZ

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ
DANIŞMAN: DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA ERDEMİR

Çalışma ortaokul 6. Sınıfta okuyan 34 öğrencinin fen bilimleri dersinde, sınıf içi zaman yönetimi davranışlarının akademik başarıya olan etkisini belirleyebilmek amacıyla yapılmıştır. Bu bağlamda öğrencilerin sınıf içi zaman yönetimi davranışları dört hafta süreyle gözlemlenmiştir. Yapılandırılmış gözlem formu kullanılmıştır. Dört haftanın sonunda gözlemler analiz edilerek zaman yönetimi davranışlarının yapılıp yapılmadığı belirlenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak; uzman görüşü alınarak hazırlanan, 19 zaman yönetimi davranışı belirlenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu beceri temelli sorulardan oluşan başarı testi kullanılmıştır. Bu test önceki yıl fen bilimleri dersini alan öğrencilere uygulanmıştır. Başarı testinin normal dağılım gösterdiği bulunmuştur. Akademik başarı testi gözlemlere başlamadan önce ön test, gözlemler yapıldıktan sonra son test olarak uygulanmıştır. Her bir zaman yönetimi davranışı için ayrı ayrı regresyon testi yapılmıştır. Zaman yönetimi davranışlarıyla akademik başarı arasındaki ilişki belirlenmiştir. Buna göre 19 zaman yönetimi davranışlarından 13 tanesinin başarıya anlamlı olarak etki ettiği, 6 tanesinin akademik başarıya etkisinin düşük olduğu ve istatistik olarak da anlamlı olmadığı bulunmuştur. Bu çalışmanın derslerin yeniden yapılandırılmasına, akademik başarının artırılmasına, sınıf ve ders yönetimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Zaman Yönetimi, Akademik Başarı, Öğrenci Davranışları.

Ekim 2023, 77 Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

THE RELATIONSHIP BETWEEN TIME MANAGEMENT BEHAVIORS AND ACADEMIC ACHIEVEMENT IN SCIENCE COURSES

RABİA YILDIZ

**KASTAMONU UNIVERSITY INSTITUTE OF SCIENCE
DEPARTMENT OF MATHEMATICS AND SCIENCE EDUCATION
SCIENCE EDUCATION
SUPERVISOR: ASSIST. PROF. DR. MUSTAFA ERDEMİR**

The study was conducted to determine the effect of in-class time management behaviors on academic achievement of 34 students studying in the 6th grade of secondary school in science course. In this context, students' in-class time management behaviors were observed for four weeks. A structured observation form was used. At the end of four weeks, observations were analyzed to determine whether time management behaviors were performed. As a data collection tool in the study, 19 time management behaviors were determined by taking expert opinion. An achievement test consisting of skill-based questions prepared by the Ministry of National Education was used. This test was administered to students who had taken the science course in the previous year. The achievement test was found to be normally distributed. The academic achievement test was administered as a pre-test before the observations and as a post-test after the observations were made. Regression tests were conducted separately for each time management behavior. The relationship between time management behaviors and academic achievement was determined. Accordingly, it was found that 13 of the 19 time management behaviors had a significant effect on academic achievement, while 6 of them had a low effect on academic achievement and were not statistically significant. It is thought that this study will contribute to the restructuring of courses, increasing academic achievement, classroom and course management.

KEYWORDS: Time Management, Academic Success, Student Behavior.

October 2023, 77 Page

TEŐEKKÖR

Tezimi hazırlama ve yazma sürecinde bana rehberlik eden, teşvik eden ve desteklerini esirgemeyen kıymetli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ERDEMİR'e içtenlikle teşekkür etmek istiyorum. Aynı zamanda aileme, her zaman yanımda oldukları ve desteklerini esirgemedikleri için minnettarım.

RABİA YILDIZ

Kastamonu, 2023

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ ONAYI	ii
TAAHHÜTNAME	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
TABLolar DİZİNİ	x
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2 Araştırmanın Problemi ve Alt Problemi	2
1.3 Araştırmanın Amacı.....	4
1.4 Araştırmanın Önemi.....	4
1.5 Varsayımlar.....	4
1.6 Sınırlılıklar	4
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1 Eğitimin Amacı.....	5
2.2 Akademik Başarı.....	5
2.3 Akademik Başarıyı Etkileyen Faktörler.....	6
2.4 Zaman Kavramı	6
2.4.1 Zaman Türleri	8
2.4.2 Zaman Kaybettiren Etkinlikler	9
2.5 Zaman Yönetimi	10
2.5.1 Sınıfta Zaman Yönetimi.....	14
2.6 Sınıfta Olumsuz Davranışlar.....	15
2.7 Etkili Zaman Yönetimi İçin Yapılması Gerekenler	18
2.8 İlgili Yapılan Çalışmalar	19
3. YÖNTEM.....	25
3.1 Araştırmanın Yöntemi	25
3.2 Araştırmanın Deseni	25
3.3 Çalışma Grubu	26
3.4 Veri Toplama Araçları	26
3.4.1 Başarı Testi	26
3.5 Verilerin Toplanması ve Araştırmanın Uygulama Süresi.....	27
3.6 Verilerin Analizi	27
3.7 Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği	28
4. BULGULAR	30
4.1 Derse Başlamadan Önce İlgili Ders Kitabı ve Defterini Getirmeye Yönelik Bulgular.....	32
4.2 Kişisel Eşyaları Uygun Yerlere Koymaya Yönelik Bulgular	32
4.3 Dersin İşlenişi Sırasında Öğretmeni Dinlemeye Yönelik Bulgular	33
4.4 Öğretmene Soru Sorma veya Sorulara Cevap Vermeye Yönelik Bulgular.....	33

4.5	Dersin Anlatımı Sırasında Not Almaya Yönelik Bulgular	34
4.6	Ders Sırasında Başka Bir Konuyla İlgili Konuşmaya Yönelik Bulgular.....	34
4.7	Deney ve Etkinliklerle İlgili Araç Gereçleri Vaktinde Getirmeye Yönelik Bulgular.....	35
4.8	Ders Zili Çaldığında Sınıfa Vaktinde Gelmeye Yönelik Bulgular	35
4.9	Dersin Başlamasını Beklemeye Yönelik Bulgular	36
4.10	Ders Akışını Bozacak Davranışlar Yapmaya Yönelik Bulgular.....	36
4.11	Dersle İlgisi Olmayan Sorular Sormaya Yönelik Bulgular	37
4.12	Ders Esnasında Özel İhtiyaçlar İçin Sınıftan Çıkmaya Yönelik Bulgular.....	37
4.13	Ders Sırasında Öğrencilerin Arkadaşları İle Konuşmalarına Yönelik Bulgular.....	38
4.14	Söz Hakkı Verilen Öğrenciye Müdahale Etmeye Yönelik Bulgular	38
4.15	Söz Hakkı Almadan Öğretmenle Konuşmaya Yönelik Bulgular	39
4.16	Ders Esnasında Tahtayı İzinsiz Kullanmaya Yönelik Bulgular	39
4.17	Dersle İlgisi Olmayan Olaylardan Bahsetmeye Yönelik Bulgular	40
4.18	Cevap Verirken Konu Dışı Olaylardan Bahsetmeye Yönelik Bulgular.....	40
4.19	Ders Sırasında Dışarıyı İzlemeye Yönelik Bulgular.....	41
5.	TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER	43
5.1	Tartışma	43
5.1.1	Anlamlı Etki Değerine Sahip Zaman Yönetimi Davranışları	44
5.1.2	Anlamsız Zaman Yönetimi Davranışları	45
5.2	Sonuç.....	47
5.3	Öneriler	48
	KAYNAKLAR	49
	EKLER.....	58
EK A.	Etik Kurul Onayı	59
EK B.	Katılımcı Bilgi ve İzin Mektubu	60
EK C.	Gözlem Formu.....	61
EK D.	Akademik Başarı Puanları.....	62
EK E.	Ön Test ve Son Test Başarı Puanları	63
EK F.	Gözlemlenen Davranışların Haftalara Göre Yapılma Sıklığı	64
EK G.	Öntest ve Sontest SPSS İstatistik Sonuçları.....	71
EK H.	Başarı Testi Betimleyici Analiz Sonuçları	72
EK I.	Çoklu Regresyon SPSS Analizi Sonuçları	73
EK J.	Gözlem Formu Faktör Analizi Sonuçları	76
	ÖZGEÇMİŞ.....	77

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1 Bazı zaman kaybettiren etkinlikler	10
--	----

TABLolar DİZİNİ

Sayfa

Tablo 4.1 Bağımlı gruplar T testi	30
Tablo 4.2 Çoklu regresyon sonuçları	31
Tablo 4.3 Derse başlamadan önce ilgili ders kitabı ve defterini getirmeye yönelik regresyon	32
Tablo 4.4 Kişisel eşyaları uygun yerlere koymaya yönelik regresyon	32
Tablo 4.5 Dersin işlenişi sırasında öğretmeni dinlemeye yönelik regresyon.....	33
Tablo 4.6 Öğretmene soru sorma veya sorulara cevap vermeye yönelik regresyon	33
Tablo 4.7 Dersin anlatımı sırasında not almaya yönelik regresyon	34
Tablo 4.8 Ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşmaya yönelik regresyon.....	34
Tablo 4.9 Deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirmeye yönelik regresyon	35
Tablo 4.10 Ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelmeye yönelik regresyon	35
Tablo 4.11 Dersin başlamasını beklemeye yönelik regresyon.....	36
Tablo 4.12 Ders akışını bozacak davranışlar yapmaya yönelik regresyon	36
Tablo 4.13 Dersle ilgisi olmayan sorular sormaya yönelik regresyon.....	37
Tablo 4.14 Ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkmaya yönelik regresyon	37
Tablo 4.15 Ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmalarına yönelik regresyon	38
Tablo 4.16 Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etmeye yönelik regresyon.....	38
Tablo 4.17 Söz hakkı almadan öğretmenle konuşmaya yönelik regresyon	39
Tablo 4.18 Ders esnasında tahtayı izinsiz kullanmaya yönelik regresyon.....	39
Tablo 4.19 Dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetmeye yönelik regresyon.....	40
Tablo 4.20 Cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetmeye yönelik regresyon.....	40
Tablo 4.21 Ders sırasında dışarıyı izlemeye yönelik regresyon	41
Tablo 4.22 Zaman yönetimi davranışlarının akademik başarıyı yordaması	42

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Kisaltmalar

AFA	: Açımlayıcı faktör analizi
KMO	: Kaiser-Meyer-Olkin
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı

1. GİRİŞ

Sınıf içinde akademik başarıyı etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler, öğrencilerin okul içindeki davranışları ve okul dışındaki yaşantılarını da içermektedir. Bu davranışları belli zaman aralığında önem sırasına göre yapmak, öğrencilerin başarısını olumlu yönde etkilemektedir.

Zaman yönetimi, tam olarak uygulanmayan bir kavramdır. Kişiler zaman yönetimini etkili bir şekilde kullanmamaktadırlar. Bunun nedeni de yapacağımız işleri, davranışları önem sırasına göre gerçekleştirme kültürünün olmamasıdır. Zaman yönetimi yaşamın her alanında gerekli ve yapılması gereken bir becerilerin önem sırasına göre gerçekleştirilmesi için öneme sahiptir.

1.1 Problem Durumu

Zaman, olayların ilerleyişini ve sürecini ifade eden bir kavram olup, farklı disiplinlerde çeşitli açılardan incelenir ve anlamlandırılır. Zaman, ardışık olarak meydana gelen olaylar ve onların algılanmasıdır (Açıkalın, 1998). Zaman, beklemeyen, durdurulamayan, biriktirilmeyen bir algıdır, zaman kesintisiz olarak bağımsızca ilerler ve akar.

Belirli sürede yapılan işten verim almak veya odaklanmak zamanın iyi kullanıldığı anlamına gelir. Zamanı yönetmek ifadesi de anlam olarak, zamanı iyi kullanmak ve işleri önem sırasına göre yapabilmek demektir. Bu konuda Forsyth (2010) zaman yönetimini, öz-düzenleme ile birlikte anlamlandırır, “alışkanlıklarla desteklenmiş bir disiplin” şeklinde tanımlar. Başka bir deyişle, zaman yönetimi becerileri üzerinde çalıştıkça daha da kolaylaşan iyi alışkanlıklar, olduğunu belirtir. Zaman yönetimi işleri planlama ve düzenli bir şekilde organize etmeye yardımcı olur. Zaman yönetimini sadece birkaç adımı uygulamak değildir, hayatın her alanında arka planda işleyen bir ara yüzdür.

Öğrencinin niteliğiyle doğru orantılı olan etkili ve yeterli düzeyde eğitim amaçlarını gerçekleştirebilmek için, öğrenme ortamlarındaki istenmeyen öğrenci davranışlarını

tespit etmek ve bu davranışların nedenlerini belirleyerek üstesinden gelmek önemlidir. Sınıf içindeki istenmeyen öğrenci davranışları, öğrenme-öğretme sürecinin verimli bir şekilde ilerlemesini engelleyebilir, öğretmen ve diğer öğrencileri olumsuz etkileyebilir ve öğretmenin zamanını bu davranışlarla uğraşarak harcamasına yol açabilir. Bu nedenle, öğrencilerin amaçlanan davranış değişikliğini gerçekleştirebilmelerine yardımcı olmak ve sınıf içinde zaman kaybettiren davranışların etkisini öğrenci başarısı üzerinde ölçmek için, hangi davranışların sergilendiğini belirlemek ve anlamak önemlidir.

Zamanı verimli kullanmanın okul başarısının artmasına katkı sağladığı bilinen bir gerçektir. Başarı kendiliğinden olmaz. Kişi bunu kendisi gerçekleştirir. Çalışma düzeni için de aynı şey geçerlidir. Nasıl gerçekleştiği ise bireysel farklılıklara göre değişir. Örneğin bazı öğrencilerin öğretmene besledikleri yakınlık duygusu akademik başarısını artırırken (Çelik vd., 2018) kimi öğrencilerin başarısını planlı davranışlar (Hacıbalayeva, 2017), kimi öğrencilerin başarısını zaman yönetimi davranışları artırmaktadır (Brady vd., 2018).

Başarıyı sağlamak, düzenli olmak, zamanı etkili bir şekilde kullanmak, iyi bir planlama, disiplin, çalışma alışkanlıkları, etkili öğrenme stratejileri ve motivasyon gerektirir. Hedefler belirleme ve zamanı iyi organize etme başarıya doğru ilerleme kaydetmeyi sağlayacaktır. Sınıfta öğrencilerden arzu edilen ve istenmeyen davranış türleri vardır. Bunlar aynı zamanda akademik başarıda da etkilidir. Bu davranışlar dersi dinlememe, isteksiz olma, görevleri ve sorumlulukları yerine getirme gibi istenmeyen tutum ve davranışlardır. Bu konuda olumsuz davranışların akademik başarıyı düşürdüğünü yapılan çalışmalar belirtmiştir (Özer ve Üstün, 2022).

Bu çalışmanın odak noktası, öğrencilerin sınıfta ve ders süresi boyunca sergiledikleri davranışlar ile bu davranışların öğrenci başarısındaki etkisini içermektedir.

1.2 Araştırmanın Problemi ve Alt Problemi

Bu çalışmada Batı Karadeniz’de bulunan bir ortaokulda öğrenim gören 6. sınıf öğrencilerinin zaman yönetimi davranışları ile akademik başarıları arasındaki ilişki

belirlenecektir. Bu kapsamda öğrencilere uygulanan gözlem formunda belirlenen şu alt problemler yanıtlanmaya çalışılmıştır;

Öğrencilerin;

1. Derse başlamadan önce ilgili ders kitabı ve defterini getirmenin başarıya etkisi var mıdır?
2. Kişisel eşyaları uygun yerlere koymanın başarıya etkisi var mıdır?
3. Dersin işlenişi sırasında öğretmeni dinlemenin başarıya etkisi var mıdır?
4. Öğretmene soru sorma veya sorulara cevap vermenin başarıya etkisi var mıdır?
5. Dersin anlatımı sırasında not almanın başarıya etkisi var mıdır?
6. Ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşmanın başarıya etkisi var mıdır?
7. Deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirmenin başarıya etkisi var mıdır?
8. Ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelmenin başarıya etkisi var mıdır?
9. Dersin başlamasını beklemenin başarıya etkisi var mıdır?
10. Ders akışını bozacak davranışlar (kalem, silgi, uç alışverişi gibi) yapmanın başarıya etkisi var mıdır?
11. Dersle ilgisi olmayan sorular sormanın başarıya etkisi var mıdır?
12. Ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkmanın başarıya etkisi var mıdır?
13. Ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmalarının başarıya etkisi var mıdır?
14. Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etmenin başarıya etkisi var mıdır?
15. Söz hakkı almadan öğretmenle konuşmanın başarıya etkisi var mıdır?
16. Ders esnasında tahtayı izinsiz kullanmanın başarıya etkisi var mıdır?
17. Dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetmenin başarıya etkisi var mıdır?
18. Cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetmenin başarıya etkisi var mıdır?
19. Ders sırasında dışarıyı izlemenin başarıya etkisi var mıdır?

1.3 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, ortaokul 6. sınıf fen bilimleri dersi madde ve ısı ünitesinin yürütülmesi sırasında öğrencilerin sınıf içindeki zaman yönetimi davranışlarının akademik başarıya etkilerini belirlemektir.

1.4 Araştırmanın Önemi

Bu çalışma zaman yönetimi becerileri, zaman kaybı yaşatan ders içi öğeler, öğrenci yönünden eksikler gözlem yoluyla dönütlerle ders içeriği yeniden yapılandırılmasında katkı sağlar. Bu bağlamda yapılan çalışmada bu davranışların akademik başarıya etkisi incelenmiştir.

1.5 Varsayımlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin yapılan testteki soruları okuyup anlayarak cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.6 Sınırlılıklar

1. Çalışma, Batı Karadeniz’de bulunan bir ortaokulda öğrenim gören 34 altıncı sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

2. Çalışma, gözlem davranışlarının kaydedildikleri formlar ile sınırlıdır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Eğitimin Amacı

Eğitimin amacı ve hedefleri, toplum için yararlı bireyler yetiştirmek, gerekli bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak; öğrencilerin fiziksel ve zihinsel yeteneklerini en üst seviyeye çıkarmak olarak tanımlanabilir (MEB, 2016). Türk Milli Eğitiminin temel hedefi, Türk milletinin her bireyini bedensel, zihinsel, ahlaki, ruhsal ve duygusal açıdan dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, özgür ve bilimsel düşünme yeteneğine, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve girişimcilik değerlerini benimsemiş, topluma karşı sorumluluk sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken bireyler olarak yetiştirmektir. Ayrıca, öğrencilerin ilgi, yetenek ve yetilerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve işbirliği becerileri kazanmalarını sağlayarak onları hayata hazırlamak ve kendi mutluluklarını sağlayacak bir meslek edinmelerine yardımcı olmaktır (MEB, 2016).

Eğitimin temel amacı, insanların bilgi ve yeteneklerini geliştirerek zihinsel, duygusal ve davranışsal değişiklikler yapmalarını sağlamaktır. Bu değişimi gerçekleştiren toplumsal kurumlar arasında okullar bulunur.

2.2 Akademik Başarı

Eğitimde başarı, bir eğitim sistemi, okul veya öğrencinin amaçlarını veya hedeflerini ne kadar başarıyla gerçekleştirdiğini ifade eder. Eğitimde başarı genellikle 'akademik başarı' olarak kabul edilir ve bilgi ve becerilerin kazanımıyla değerlendirilir. Bu genellikle notlar ve test puanları aracılığıyla ölçülür. Notlar ve test puanları, sistemlerin, okulların ve bireylerin başarı seviyelerini belirleme ve değerlendirme amacıyla belirlenen bir referans noktasına göre kullanılır. Bireyler, notlar ve test puanlarına dayalı olarak başarılı veya başarısız olarak sınıflandırılabilirler. Başarı, not ortalamaları ve test puanlarının yanı sıra, eğitim sonuçları olarak kabul edilebilecek örneğin eğitim sürecine devam etme veya bir üst eğitim seviyesine geçiş gibi başka kazanımlarla da ifade edilebilir (Karip, 2017).

2.3 Akademik Başarıyı Etkileyen Faktörler

Okul, bazı davranış değişikliklerinin gerçekleştirilmesi beklenen bir toplumsal kurumdur. Sınıf ise bu kurumun amaçlarına uygun eğitim ve öğretimin gerçekleştirildiği yerdir (sekasml.meb.k12.tr). Öğretmenler konu anlatımının yanı sıra sınıf yönetimi sağlarken öğrencilerden beklenen ise sınıfa adapte olarak öğretime destek olmak olumlu davranışlar sergilemektir. Ancak durum her zaman beklendiği gibi gitmemektedir.

Öğrencilerin sınıf içindeki tutum ve davranışları, sınıf atmosferini belirleyen önemli değişkenlerden biridir. Okullardaki eğitim, öğretim ve öğrenme etkinlikleri genellikle sınıf ortamında gerçekleşir. Eğitim-öğretim etkinliklerinin amacına ulaşabilmesi, öğrencilerin sınıf içinde sergiledikleri tutum ve davranışlara bağlı olarak değişebilir. Öğretmenlerin eğitim hedeflerini başarabilmesi, istenmeyen öğrenci davranışlarını sınıf içinde engelleyebilmeye bağlıdır. Öğrencilerin sınıf içindeki istenmeyen tutum ve davranışlarının önlenmesi ve olumlu tutumların ve davranışların teşvik edilmesi, öğretmenlerin sınıf yönetim başarısını olumlu bir şekilde etkiler. Sınıf yönetiminde karşılaşılan problemler, öğretim verimliliğini düşürebilir. Sınıf içindeki olumsuz davranışlar, öğrencilerin akademik başarısını ve bu nedenle eğitimin kalitesini olumsuz etkileyebilir.

Günümüz eğitim sistemi, öğrenci merkezli yaklaşımların öne çıkması nedeniyle, öğretmenlerin yanı sıra öğrencilere ve ailelere de önemli görevler düşmektedir. Çünkü eğitim ve öğretimde başarının sağlanmasında öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin etkisi büyüktür. Sınıf içinde öğretmenlere düşen sorumluluğun yanı sıra, öğrencilerin tutum ve davranışları da sınıf içindeki eğitim ve öğretim ortamını etkileyerek, dolaylı olarak öğrencilerin başarısını etkiler (Can ve Baksi, 2014).

2.4 Zaman Kavramı

Zaman, kişiden kişiye değişen farklı anlam ve tanımlara sahiptir. İçinde bulunulan duruma göre zaman çok kısa veya çok uzundur. Türk Dil Kurumu'na göre (TDK) zaman, “belirlenmiş olan an”, “dönem, devir” ve “bir işe ayrılmış veya bir iş için ayrılmış saatler” olarak tanımlanmıştır. Göktan (2017)'a göre zaman tüm insanlığın eşit

olarak sahip olduğu bir kaynaktır. Zaman, herkesin içinde derinden hissettiği ancak somut olarak dokunamadığı bir kavramdır. Geri dönüşü olmayan, yaşantımızın en önemli unsurlarından biri olarak kabul edilir. Bir yaklaşıma göre ise zaman duyu organlarımızın ardışık olayları algılaması sonucunda hissedilen ve tarifi son derece güç olan bir tür algıdır (Arslan vd., 2008).

Yüzlerce yıldır bilgeler zamanı açıklamak için çok çaba harcamış olsalar da, ortak bir düşünce kararına varamamışlardır (Erdul, 2005). İnsanlar, bu sonsuz kavramı sınırlamaya çalışmak için belirli gruplara ayırma eğilimindedir. Genellikle, yaşanmış an, yaşanan an ve yaşanacak an olmak üzere üç zaman diliminden bahsedilir ve bunlar dün, bugün ve yarın kavramlarıyla ifade edilir. Dün, geçmişini temsil ederken; bugün, şimdiyi; yarın ise geleceği simgeler. Zaman, doğrudan bir iş yapmasa veya bir işin kolaylaştırılmasına katkı sağlamasa da, herhangi bir etkinlik veya işin gerçekleştirilmesi için zorunlu olan bir kaynaktır (Tutar, 2011, Akt: Andıç, 2009). Varlıklarımız arasında en fazla israf edilen, en az anlaşılan ve en kötü yönetilen şey zamandır (Sarı, 2017). Zaman, insanın en değerli varlığı ve kaynağıdır. Zaman yaşamın kendisidir. Zamanı boşa geçirmek, hayatın boşa harcanmasıdır.

Zaman, sürekli akış halinde olan bir varlıktır ve kendine özgü bir davranışı vardır. Toplanamaz, depolanamaz, tekrarlanamaz ve tüketilir. İnsanların sınırlı bir yaşam süresine sahip olmaları nedeniyle, zamanı etkili bir şekilde kullanmaları gerekmektedir. Zaman, diğer kaynaklar gibi etkili bir şekilde değerlendirilebilir veya boşa harcanabilir (Mackenzie, 1993).

Zaman kavramını her ne kadar genel bir kavram olarak bilinse de kişiye özeldir. Çünkü yirmi dört saat veya yedi gün olarak bilinen zaman dilimleri her bir kişi için farklı programlanmıştır. Örneğin bir kişi bir günün sadece iki saatini verimli olarak geçirirken başka bir kişi sekiz saati verimli kullanabilir.

Zamanı etkin kullanmak yaşam kalitesini artırmak demektir (Kaymaz vd., 2010). Zamanın değeri, toplumların gelişmişlik düzeyine bağlı olarak değişir. Az gelişmiş toplumlarda, zamanın boşa harcanması önemsizken diğer kaynaklar zaman açısından daha büyük bir öneme sahiptir. Ancak diğer toplumlarda zamanını yönetemeyen

insanların başarısız olmalarına yol açan sosyal ve bürokratik yapılar oluşmuştur (Özer, 2011).

2.4.1 Zaman Türleri

Zaman kavramı sadece içinde bulunulan sayısal durum anlamında ifade edilmez, belirli sınıflandırmalarda bulunulmuştur. Zaman türleri aşağıda sıralanmıştır:

Psikolojik Zaman: Kontrol altına alınabilen zamandır. Yani, bu zaman türünde asıl olan, sahip olunan zaman içinde nelerin yapılabileceğidir, ne kadar zamanın olduğu değil. Etkin bir şekilde zamanı yöneten bireyler, fazla stres yaşamazlar. Zaman baskısı hissetmeyen bireyler, daha verimli çalışmalar yapabilme imkânına sahiptir (Doğutekin, 2015).

Objektif (Gerçek) Zaman: Ölçülebilir, gözlenebilir, izlenebilir ve tüm insanlar için ortak olan bir zaman türüdür ve gün, saat, dakika gibi terimler kullanılarak ifade edilir. Bu bağlamda zaman genellikle bir ölçü birimi olarak, uzaklık, yakınlık, geçmiş ve gelecek anlamlarını içerir (Gürbüz ve Aydın, 2012).

Biyolojik (içgüdüsel) Zaman: Her canlının vücudunda bulunan metabolik saattir. Biyolojik zaman her bireyin kendisine özgüdür. Bir örnekle ifade etmek gerekirse, her bireyin uyku, uyanıklık ve açlık gibi durumları kendine özgü saatlerde gerçekleşir. Bu nedenle, kişiler önemli ve önemsiz görevlerini, vücut ritimlerinin performansına dayanarak planlamalıdır. Öğrenciler, bedensel performanslarına uygun olarak plan ve programlarını oluşturarak zamanlarını etkili bir şekilde kullanabilirler ve bu da başarılarını artırabilir (batman.meb.gov.tr).

Sosyolojik Zaman: Bireylerin kişisel takvimlerine dayanarak gerçekleştirdikleri faaliyetler için bir referans olarak kullanılan bir zaman kavramını ifade eder. Bu zaman, bireyler arasında birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirirken, birlikte yaşama ve bir gruba ait olma hissini deneyimlemelerini sağlar. Örneğin, doğum günleri, bayramlar ve törenler gibi etkinlikler, insanları bir araya getiren ve mutluluk veya üzüntüyü paylaşmalarını sağlayan örneklerdir (Doğutekin, 2015).

Subjektif Zaman: Bireyin bir olayda geçen süreyi o anda hissettiği olumlu ve olumsuz duygularına göre yorumlamasıdır. Başka bir ifadeyle duyguların Yönettiği zamandır. Örneğin; zaman, bir filme ilgisi olan için çabuk geçerken, o filme ilgisi olmayan için yavaş geçer. Bir başka tanıma göre kişinin içinde bulunduğu topluma ve kültür yapısına göre değişebilen algılanan zamanı ifade eder (Oğuzhan, 2016).

2.4.2 Zaman Kaybettiren Etkinlikler

Özellikle son yıllarda teknolojinin gelişmesi, beraberinde telefon, sosyal medya, oyun gibi vakit kaybettiren etkinlikler artmış, istenmeyen durumları da beraberinde getirmiştir. Burada zaman tuzakları veya zaman kaybettiren etkinlikler olarak adlandırılan bireyin kendisinden kaynaklanan durumlar ele alınacaktır. Bazı zaman kaybettiren etkinlikler sıralanmıştır.

- **Hayır diyememek:** Hayır demeyi bilmek zaman yönetimine önemli ölçüde yardımcı olacak bir felsefedir. Gereksiz vakit kayıplarını en aza indirir.
- **Erteleme:** Erteleme, bir son dakikacılığı da beraberinde getirir. Kalitesiz bir çalışmaya da kapı aralar. Aceleci tavırlar zaman yönetimine ters bir durumdur. Aceleci ve telaşlı olanlar zamanı iyi yönetememiş kişilerdir (Göktan, 2017). Bir iş, ödev veya yapılması gereken bir rapor belirli bir teslim tarihi varsa genellikle o tarih yaklaşıp kadar ertelenir. Çok az bir zaman kaldığında ise yetiştirememe kaygısı başlar, stresli bir kısa dönemde ya bitirilir veya geç kalınır. Oysaki zaman etkin kullanıldığında, örneğin üç gün süresi olan ödev bir günde yapıldığında kalan iki günde daha farklı aktiviteler yapılabilir, eğlencelebilir. Daha stressiz bir şekilde hayat yaşanabilir. İnsanın üzerindeki o yetiştirememe kaygısı ortadan kaybolur.

Şekil 2.1 Bazı zaman kaybettiren etkinlikler

- **Dağınıklık:** Dağınık oda ve dağınık masa beraberinde kafa karışıklığını da getirir. Dikkatin dağılmasına sebep olur.
- **Kararsızlık:** Gün içerisinde ne yapacağına veya hangi işi önce yapması gerektiğine karar verememe durumu başarının da zaman yönetiminin de önünde bir engeldir (Oğuzhan, 2016). Zamanın çok olduğunu düşünmek bir yanılgıdır, hâlbuki zaman kısıtlı, kıt bir kaynaktır.
- **Plansızlık:** İyi bir planlama elde olan zamanı ve işi organize edebilmeyi beraberinde getirir. Aynı zamanda kaynakları etkili kullanma, işleri önem sırasına göre yapabilme yeteneği gerektirir. İyi bir planlama, hedeflere ve amaçlara ulaşmayı mümkün kılar (Doğutekin, 2015). Planlama, önceliklerin belirlenmesine ve sorumlulukların bilinmesine yardımcı olur. İyi bir planlama sayesinde kişi, öncelikleri göz önünde bulundurarak çalışabilir. Çalışmaların bir plan dâhilinde yapılması, kişiye zaman kazandırır ve çalışma verimini artırır.

2.5 Zaman Yönetimi

Her insan için geçen zaman aynı olmasına rağmen birçok kişi, yeterli zamanı olmadığından yakını; ama bazıları, aynı zaman süresi içinde diğerlerine göre daha fazla iş yapmayı becerirler. Keenan (1996), bu durumun önemli bir nokta olduğunu vurgulanmaktadır. Zamanı verimli kullanmanın anahtarı işlerin önem sırasına göre

yapılmasıdır. Belli zaman aralığında yapılacak işleri, eylemleri, davranışları ve ihtiyaçları önem sırasına göre yapmanın ihtiyacı, zaman yönetimi kavramının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bundan dolayı da insanların eylemlerinin etkinliği temelde zamanı iyi kullanmalarına bağlı olmuştur.

Zaman yönetimi, verimli ve etkili bir şekilde zaman kullanımını planlama, organize etme, önceliklendirme ve kontrol etme sürecidir. Bu süreç, bireylerin, grupların veya organizasyonların zamanını en verimli ve etkili şekilde kullanmalarına yardımcı olur. Zaman yönetimi, genellikle iş yaşamında kullanılan bir kavram olmasına rağmen, kişisel hayatta, öğrencilikte ve sosyal hayatta da kullanılır. Başarılı bir zaman yönetimi, daha fazla iş yapılmasına, stresin azaltılmasına ve genel olarak daha iyi bir yaşam kalitesinin iyileştirilmesine ve verimin artırılmasına olumlu katkı sağlar.

Literatürde zaman yönetimiyle ilgili olarak, belirlenen ihtiyaçları karşılayabilmek için gerekli olan hedefleri oluşturup bunlar arasında öncelikleri belirleyerek, önceliklerle zamanı, planlama, programlama ve listeleme yoluyla uyumlaştırmaktır (Francis ve Robertson, 1999, Akt: Kibar, vd.). Sezen (2013) zaman yönetimini, “kişinin amaçlarına etkili ve verimli bir şekilde ulaşabilmesi için alacağı tedbirler” olarak tanımlamıştır.

Bu çalışmada zaman yönetimi kavramının davranışsal boyutu ile ilgilenildiğinden zaman yönetimi tekniklerinden ABC yaklaşımından bahsetmek yerinde olacaktır.

ABC Yaklaşımı (Önceliklerin Sıralanması ve Değerlerin Belirlenmesi); Hedefe odaklanma yaklaşımı, öncelikle en kritik görevlere yoğunlaşmanın önemini vurgular. Bu yaklaşımı benimseyenler, bu amaçla değerleri netleştirmek ve görevleri sıralamak gibi teknikleri kullanır (Aydın ve Gürbüz, 2012).

Erdem (1999)’e göre zaman yönetimi, kişinin özel ve iş hayatında amaçlarına etkili ve verimli bir şekilde ulaşabilmesi amacıyla planlama, organize etme, yönlendirme, koordine etme ve kontrol etme fonksiyonlarını kendi faaliyetlerine uygulama sürecidir. Aslında zaman, soyut bir olgu ve gerçek olup, bir insanın zamanın akışını durdurması, zamana müdahalede bulunması mümkün değildir. Ancak insan,

yaşamındaki olayları kontrol altına alarak, yani kendini yöneterek zaman kazanabilir, zamanı etkili bir biçimde değerlendirebilir (Can, 2005).

Sonuç olarak alan literatüründe zaman yönetimini üç aşamada toplanabilir. Bu aşamalar;

1- Öncelikli hedeflerin belirlenmesi ve bunların önemine göre sıralanması

2-Hedefleri gerçekleştirmek için zamanlama ve planlamanın yapılması

3-Planların ve zamanı uygulamak (gerçekleştirmek) için düzenlemeler (organizasyon) yapılmasıdır (Hellsten ve Rogers, 2009; Hellsten, 2012; Kearns ve Gardiner, 2007; Kirilov, vd., 2015; Morisano vd., 2010; Richardson ve Rothstein, 2008; Seaward, 2004).

Zamanı etkili kullanmak, her dakikayı belirli bir amaç doğrultusunda planlayarak değerlendirmek demektir ve bu, özellikle başarı için son derece önemlidir. Başarılı zaman yönetimi becerisine sahip öğrenciler, işlerini başka şeylere karıştırmadan işlerini iyi organize eder, önceliklendirir ve işleri zamanında bitirmek için zaman ayarlayabilirler. Bu nedenle, daha az zaman baskısı yaşarlar (Khatib, 2014). Uğur (2000) zaman yönetimini, amaçlara ve hedeflere ulaşmada önemli bir kaynak olan zamanı etkili bir şekilde kullanma çabası olarak tanımlar. Hedefler ve öncelikler belirlemek ve bunları zaman içerisinde bu duruma ne kadar zaman harcanacağını bilmek üretkenliği arttırmakla beraber stres seviyesini de azaltır.

Zaman içerisinde yapılacak davranışları önem sırasına göre yapmak özellikle küçük yaşlarda edinilmesi gereken önemli bir beceridir. Erken yaşlarda yapılmaya başlanan zaman yönetimi davranışları ileriki yaşlarda başarılı verimli iş hayatı ve yaşam şekli sürmeye olumlu etki sağlayabilir. İnsanların hedeflerine ulaşmada zaman yönetimini etkili kullanmaları önemli olmaktadır. Çocuklar zaman yönetimi davranışlarını ailelerinin telkinleriyle ve okulda da öğretmenlerin yönlendirmesiyle gerçekleştirirler. Ortaokul döneminde öğrencilerin eğitim ve öğretim faaliyetlerinde yer alan zaman yönetimi davranışları, öğrencilerin ders çalışmalarına, amaçlarına uygun hedeflerin

belirlenmesinde yardımcı olmaktadır. Bu da yaşamlarında kişinin ileriki yaşamında ona katkı sağlayacak becerilerdir.

Zaman içerisinde kazanılması gereken bazı davranışlar, hedeflere uygun planlama ve öncelik vererek gerçekleştirilir. Yapılması istenen işe öncelik verilmesi gerekir aksi takdirde çok meşgul olmanın ardında çok az çalışma ile karşılaşmış olunur (Oğuzhan, 2016). Bireylerin performanslarının ne zaman yüksek olduğunu bilmeleri zamanlarını verimli kullanmaları açısından çok önemli olmaktadır (Çelik vd., 2016).

Zaman yönetimi sonradan kazanılan bir öz düzenleme becerisi olup kişiden kişiye farklılık gösterir, öğrencinin hedefi ders çalışmak daha sonra diğer işleri yapmak zaman yönetimi açısından önemlidir. Öğretmenin zaman yönetimi davranışı ise belirlenen süre içerisinde eğitim öğretim sürecini gerçekleştirmektir. Sonuç olarak öğrencilerden yapmaları beklenen davranışları öğretmen ve öğrenciler tarafından amaçlara ve önceliklere göre belirlenip uygulamaları gerekmektedir. Zamanı yönetimi davranışlarını gerçekleştirmekte süreklilik önemlidir. Süreklilik kişiyi başarıya götürür. Hedefe ulaştırmayı kolaylaştırır.

Son yıllarda akıllı telefon, tablet, sosyal medya, oyun gibi vakit kaybettiren etkinlikler istenmeyen zaman yönetimi davranışlarıdır. Bu zaman yönetimi davranışlarının öne çıkması başarıyı düşürür. Hedeflere ulaşmada olumsuz etki gösterir. Bu tip davranışlar son sıralarda gerçekleştirilmesi gereken davranışlardır.

Zaman içerisinde önceliği olan davranışları gerçekleştirmek kaygı ve stres azalır, kişiyi mutlu etmede önemli rol oynar. Zaman yönetimi akademik başarının daha üst seviyelere çıkarılması için son derece önemlidir. Zaman yönetiminde yapılacak davranışları öncelik sırasına göre planlamak önemlidir. Plan belirlerken güçlü ve zayıf yönlerin bilmesi, planlan küçük adımlar şeklinde yapılması hayatı kolaylaştırır. Başarılı öğrenciler, zamanlarını dikkatli bir şekilde planlayarak etkili bir şekilde yönetirler. Zaman yönetimi becerileri, öğrencilere önceliklere göre hareket etmesine, organize ve verimli çalışmasına yardımcı olmaktadır. Bunun yanı sıra zaman yönetimi becerisi, öğrencilerin sınavlara daha iyi hazırlanmasına, ödevleri zamanında teslim etmesine ve ders materyallerini daha iyi kullanmasına yardımcı olmaktadır. Ders

Çalışma, devler ve sınavlar gibi akademik faaliyetlerin zaman yönetimine göre tamamlanması, başarıyı artırmaktadır.

Zaman yönetimi aynı zamanda öğrencilerin öncelikleri belirlemelerine yardımcı olur. Öğrenciler, yapması gereken davranışları öncelik sırasına göre yaparlarsa eēitim süreçlerini verimli kılar. Bu da, onların akademik başarılarını etkileyen faktörleri kontrol etmelerine yardımcı olmaktadır. Zaman yönetimi öğrencilerde yapmaları gereken davranışları yapılma nclēn oluşturarak alışkanlık kazandırmaktadır.

Spencer (2022), ğrencilerin kendilerine uygun çalışma yöntemi geliştirerek öğrenmeyi gerçekleştirmelerinin önemli olduēunu belirtmektedir. Konuyla ilgili Göktan (2017)'a göre güçlü ve zayıf yönlere yönelik kaynakların kullanılması zamanı daha iyi kullanma becerisi geliştirmektedir. Tüm bu sebeplerden dolayı, zaman yönetimiyle ilgili ğrenci davranışları, akademik başarıda kritik bir faktördür ve gelecekteki amaçlarını gerçekleştirmede önemli bir etken olmaktadır.

2.5.1 Sınıfta Zaman Yönetimi

Zaman yönetimi, amaç ve hedeflere ulaşmak için zamanın etkili bir şekilde kullanılmasıdır. Her yaş ve meslek alanı için önemli olan zaman yönetimi, geleēēimiz olan çocuklar için çok daha önemlidir (Uēur ve Kutlu, 2007).

Zamanı içerisindeki yapmamız gereken davranışları etkili kullanmak, bilgili, bilinçli ve istekli olmayı gerektirir. Bu nedenle, zamanın daha etkili bir şekilde nasıl kullanılacaēı konusunda bilgi ve farkındalık, "zaman yönetimi eēitimi" adı verilen bir eēitim aracılıēıyla öğrencilere aktarılabilir ve öğrencilere zaman yönetimi konusunda yeni davranışlar kazandırılabilir.

Zaman yönetimini disiplin ve irade oluşturmaktadır. Günümüzde ocuklar erken yaşlarda telefon tablet gibi teknolojik aletlerle tanışıyor bu da onların dikkat seviyesini azalttıēı için ders içerisinde ders akışını bozma, farklı şeylerle ilgilenme gibi davranışlar sergileyebiliyorlar. Teknolojik aletler konusunda Pettman (2018) "Dikkat daēıtmak için tasarlanmış şey dikkat daēılmasına yönelik zorunlulukla birleşmiştir"

demidir. Bu durumda herhangi bir çaba göstermeden istediğini alan beyin ders çalışmaya odaklanamamakta, disiplin ve irade oluşturmamaktadır.

Derse hazırlıklı gelen öğrencinin derste daha etkin olduğu söylenebilir, ayrıca dikkati daha az dağılır, istenmeyen davranışları yapma olasılığı azalır. Derse başlanmadan sınıf içerisindeki davranışlara yönelik kurallar belirlenmelidir.

Zaman yönetimi çok boyutlu olmasına rağmen, genel olarak okul dışı ve okul içi olmak üzere sınıflandırılabilir. Okul içi veya sınıf içerisindeki zaman yönetiminden söz edilirse öğretmen için ve öğrenci için ayrı durumları göz önünde bulundurmak gerekir. Çalışmada öğrencinin sınıf içerisindeki hareketlerine yönelik zaman yönetimi durumları söz konusudur. Zaman zaman öğrencilerin sınıf içerisinde ve ders anlatıldığı sırada yapmış oldukları bazı davranışlar vardır. Bu davranışlardan bazıları olumlu iken bazı davranışlar istenmeyen olumsuz davranışlardır. Örneğin derse katılım gösterme, ödevlerini yapma, derse zamanında gelme gibi davranışlar olumlu davranışlar iken, ders sırasında pencereden bakma, derste konuşma, öğretmenin sözünü kesme olumsuz davranışlardır. Özetle öğrencilerin sınıf içerisindeki zaman yönetimi davranışları; ders içi ve ders dışı eğitim-öğretime olumlu yönde katkı sağlayacak davranışların önem derecesine göre sıralanmasıdır.

2.6 Sınıfta Olumsuz Davranışlar

Sınıf ortamı ortaokul öğrencilerinin gelişimi için oldukça önemlidir. Sosyal beceriler öğrenci ile öğretmen arasında veya öğrenci ile öğrenci arası iletişim önemli ve istenilen bir durumdur. Ancak öğrencinin sınıf içerisinde davranışlarını kontrol etmesi gerekmektedir. Okulda veya sınıfta istenmeyen öğrenci davranışları çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir. Öğretmenlerin üzerinde durduğu yaygın olarak karşılaşılan bazı istenmeyen öğrenci davranışları, sınıfta sürekli gürültü çıkarma, arkadaşlarıyla konuşmayı sürdürme veya dersi kesintiye uğratma, sınıf düzenini bozan davranışlardır. Ayrıca kurallara uymamak, öğretmenin talimatlarını takip etmemek, sınıf içinde düzensiz davranmak veya öğretmenin otoritesini tanımamak gibi davranışlar, disiplinsizlik olarak değerlendirilir. Ders saatlerinde dikkatini derslere vermemek, sürekli olarak başkalarıyla ilgilenmek, ödevlerini yapmamak veya sürekli olarak geç

kalmak gibi davranışlar, öğrencinin zamanı kötü kullanmasına örnek oluşturur. Okulda şiddet veya zorbalık göstermek, diğer öğrencilere fiziksel veya duygusal olarak zarar vermek, tehdit etmek veya taciz etmek gibi davranışlar, ciddi bir sorun teşkil eder. Öğretmenlerle veya diğer öğrencilerle yalan söylemek, gerçekleri çarpıtmak veya sahte bahaneler üretmek gibi davranışlar, güvenilirlik sorunlarına yol açabilir. Derslere katılmamak, ödevleri yapmamak, dikkatsiz davranmak veya sürekli olarak notları düşük tutmak gibi davranışlar, öğrencinin kendi öğrenmesine engel olan davranışlardır. Bu davranışlar yapılmış çalışmalarda da ortaya konmuştur (Akkar, 2017; Alkaş, 2010; Atıcı, 2014; Çayak, 2013; Demir, 2011; Doğan, 2013; Gangal ve Öztürk, 2019; Gökyer ve Doğan, 2016; Güleç, 2013; Kesici ve Sarpkaya, 2013; Sakallıoğlu, 2014; Ünüvar, 2014).

Bunlar sadece bazı örneklerdir ve istenmeyen öğrenci davranışları çeşitlilik gösterebilir. Okullar, bu tür davranışları önlemek ve yönetmek için disiplin politikaları ve öğrencilere uygun davranış beklentileri sunarlar. Öğrencilere olumlu davranışların teşvik edilmesi ve istenmeyen davranışların sonuçları hakkında bilgilendirme yapılması da önemlidir.

Meyers (2003; Akt: Taşdemir ve Taşdemir, 2010) öğrencilerin olumsuz davranışlarını açık ve örtülü olarak sınıflandırmaktadır. Açık yapılan davranışlar daha aşikâr olan ve gözlenebilen davranışlardır. Bu durumlar, ders süresince öğrencilerin konuşmaları, yemek yerken veya içerken gürültülü davranışları gibi davranışları içerebilir. Örtük davranışlar daha çok pasif davranışlardır. Uyuma, sınıfa geç kalma, sınıftan erken ayrılma veya genel olarak can sıkıcı ve ilgisiz davranışları gibi eylemler de ders sürecini etkileyen örtük davranışlardır.

Öğrencilerin sınıf içerisinde yaptıkları olumsuz davranışlara örnek olarak Kuş ve Karatekin (2009) yaptıkları bir çalışmada sonuç olarak, genellikle öğrencilerin en sık ihlal ettikleri kurallar, ders saatlerinde yiyecek yemek, içecek tüketmek, dersle ilgili araç-gereçleri yanlarında bulundurmamak ve okul içinde cep telefonu kullanmaktır. Eğitim-öğretimin daha verimli bir şekilde gerçekleşmesini desteklemek için, sınıf atmosferini olumsuz etkileyen ve diğer öğrencileri rahatsız eden öğrenci

davranışlarına karşı önlemler alınmalı, böylece sınıf düzeni sağlanarak öğrencilerin eğitim-öğretim etkinliklerine motive olması sağlanmalıdır (Akar vd., 2010).

Bazı araştırmacılara göre (Akar vd., 2010) sınıfta İstenmeyen davranışlar üç ana başlıkta toplanmıştır. Bunlar; ilgisizlik, dersin akışını bozan davranışlar ve ciddi davranış sorunlarıdır. Sınıf içi istenmeyen öğrenci davranışlarıyla ilgili yapılan çalışmalarda, incelenen alanyazında öğrencilerin dikkatlerini başka şeylere verme, derse aktif katılmama, ders dinlememe ve derse ilgisiz olma gibi istenmeyen davranışlar sergiledikleri ortaya konulmuştur (Altınel, 2006; Çankaya ve Çanakçı, 2011; Doğar, 2013; Elban, 2009; Güleç, 2013; Ünüvar, 2014).

Yapılan bir araştırma sonuçları, akademik başarısı yüksek olan okullarda istenmeyen problemlerin daha az yaşandığını ortaya koymaktadır (Üstün ve Özer, 2022). Bu durum, öğrencilerin aile ortamlarının, ekonomik şartlarının, ders çalışmaya veya hayata dair motivasyonlarının, geleceğe dair plan ve hedeflerinin varlığı, kendilerine duydukları güven gibi faktörlerden etkilenmektedir. Bu faktörler, öğrencilerin disiplin problemleri yaşamalarını ve buna bağlı olarak akademik başarılarını etkileyebilmektedir.

Öğrencilerin yaşadıkları aile ortamı, onların genel sağlıklarını ve mutluluk düzeylerini etkileyebilir. Destekleyici bir aile ortamı, öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarını karşılamalarına ve güvenli bir ortamda büyümelerine yardımcı olabilir. Ayrıca, ekonomik şartlar da öğrencilerin yaşamlarını etkileyen önemli bir faktördür. Ekonomik güvence, öğrencilere temel ihtiyaçlarını karşılamak ve eğitim olanaklarına erişmek konusunda daha fazla fırsat sunabilir.

Öğrencilerin ders çalışma veya hayata dair motivasyonları da akademik başarılarını etkileyen önemli bir faktördür. Motive olmuş bir öğrenci, daha fazla çaba gösterebilir, öğrenme sürecine daha aktif katılabilir ve daha iyi sonuçlar elde edebilir. Bununla birlikte, öğrencilerin geleceğe dair plan ve hedeflerinin olması da onları daha motive edebilir ve başarıya yönelik çalışmalarını destekleyebilir.

Öğrencilerin kendilerine güvenmeleri, akademik başarılarını etkileyen bir diğer önemli faktördür. Özgüven, öğrencilerin zorluklarla karşılaştıklarında başa çıkma

becerilerini geliştirmelerine ve kendilerine olan inançlarını artırmalarına yardımcı olabilir. Kendine güvenen öğrenciler, daha fazla riske girme ve yeni şeyler deneme eğiliminde olabilir, bu da öğrenme ve başarı sürecini destekleyebilir.

2.7 Etkili Zaman Yönetimi İçin Yapılması Gerekenler

Zaman tıpkı çalan bir şarkıda dans etmek gibidir. Şarkının ritmiyle birlikte dans edildiğinde, ritme uyulur ve güzel bir figür ortaya çıkar, ancak ritim kaçırıldığında ona uymak için acele edilir. Zaman da buna benzer bir şekilde ilerler. Durdurulamaz, ileri veya geri sarılamayan şarkı gibi. O an olduğu şekliyle yaşamalı işte bunu da düzenli yapabilmek için zaman yönetimi kavramı ortaya çıkmıştır.

Zamanı etkili kullanma, işleri önem sırasına göre yapabilme yeteneği gerektirir. Elbette günün tüm saatlerini çalışmaya ayıramaz, bu nedenle ufak molalar vermek öğrenci açısından derse daha çok motive olarak dönmesine olanak sağlar. Zamanı etkili kullanmak amacıyla daha çok ekonomi alanında adından sıkça söz edilen bir yöntem olan pareto ilkesi, İtalyan iktisatçı Vilfredo Pareto tarafından ortaya konulmuştur (wikipedia). 80/20 olarak kabaca ifade edilen pareto ilkesi, zamanı etkili kullanmada önemli bir yere sahiptir. Kısaca önemli az olanın yasasıdır. %20’lik bir enerji ve çalışma ile işlerin %80’ini bitirme şeklinde açıklanabilir. Pareto zaman ilkesi bireysel olarak kullanıldığında daha az çaba ile daha fazla başarı elde etmek mümkün olmaktadır.

Zaman yönetimi okul çağında başlayıp yaşamın sonuna kadar gerekli olan bir şeydir. Gayet basittir, sadece yapılan aktiviteleri revize etmek yeterlidir. Zaten daha sonra ne kadar zaman kazanıldığı anlaşılacaktır. Böylece eğlenmeye, dinlenmeye farklı aktivitelere daha çok zaman olacaktır. Bird (2011)’e göre zaman yönetimi, geçirilen vaktin kaydedilmesi, izlenmesi ve iyileştirilmesidir. Bunu yapınca da vakti daha verimli geçirmek mümkün olmaktadır. Zamanın geçişinin farkına varabilmek bu noktada hatırlatıcı oluyor, an yakalanmış olur. Zamanı verimli ve stresten uzak bir şekilde kullanmanın en etkin yollarından biri, işi yaparken sadece yapılan işe odaklanmaktır (Tutar, 2011).

Genel olarak incelenen kaynaklarda etkili zaman yönetimi için birkaç önemli ilke şöyle sıralanabilir;

- 1- Öncelikle yapılmak istenen hedefin, amacın veya işin belirlenmesi gerekir.
- 2- İşleri, eylemleri önem sırasına göre düzenlemek, hangi işin daha önemli olduğunu belirlemek gerekir aksi halde tüm işler karmaşık olarak kişinin kararsız kalmasına ve kafa karışıklığına sebep olur.
- 3- Belirlenen hedeflere daha az vakitte ulaşmak için plan yapmak akıllıca olacaktır.
- 4- Amaca ulaşmak için güçlü bir irade kesinlikle şarttır. 'Hayır' diyebilmek gerektiğinde kişinin yaptığı bir planın daha verimli olmasına katkı sağlar, Aksi halde işler sekteye uğrar.
- 5- Herkesin kendine uygun olarak belirlediği günün belli bir vakti vardır. Örneğin kimi sabah saatlerinde daha verimli ders çalışabiliyor iken kimileri ise akşam saatlerinde daha verimli ders çalışır. Özetle biyolojik saat de zamanı kullanmada etkilidir.
- 6- Bir işi yapıyor olmak önemlidir ancak başlamadan evvel bu iş çok iyi olsun diye çabalamak veya ders çalışmak için uygun şartların oluşmasını beklemek ve ertelemek daha fazla zaman kaybetmeye sebep olacaktır.
- 7- Son olarak çok çalışmak değil verimli çalışmak zamanı etkili kullanmaktır.

2.8 İlgili Yapılan Çalışmalar

Zaman yönetiminin akademik başarıya olan etkileri ile ilgili yapılan bir çalışmaya bakıldığında bir üniversitedeki öğrencilere uygulanmış olan çalışmadan elde edilen bulguda öğrencilerin akademik başarıları ile zaman yönetimi becerileri arasında olumlu olarak anlamlı farklılıklar bulunduğu ortaya çıkarılmıştır (Akyüz vd., 2020).

Yapılan farklı bir çalışmada araştırmamanın sonucuna göre öğrencilerin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır (Durmaz vd., 2016).

Kaushar (2013)'ın yaptığı bir çalışmada, zaman yönetiminin akademik başarı üzerindeki rolünü/etkisini anlamamanın önemini vurgulamaktadır. Akademik başarı puanı düşük olan öğrencilerin zaman yönetimi puanlarının önemli ölçüde düşük olduğu sonucuna varıldığından, öğrencilerin zaman yönetimi puanları akademik başarı puanlarına giden yolu göstermektedir. Araştırmada zaman yönetimi uygulamaları, akademik başarılar ve stres azaltma arasında bir ilişki bulunmuştur.

Yapılan çalışmalar, üniversite öğrencilerinin akademik başarılarında ve mücadelelerinde geniş anlamda zaman yönetiminin önemini tanımlamıştır (Hensley vd., 2018; McCarthy ve Kuh, 2006).

Çelik ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmadan elde edilen veriler, derse katılım ile akademik başarı arasında pozitif bir ilişki olduğu göstermektedir. Bu çalışma sonuçlarına göre, derse katılmama düzeyi arttıkça akademik başarının azaldığı, bilişsel katılım düzeyi arttıkça akademik başarının da arttığı sonucu elde edilmiştir (Çelik, vd., 2018).

Bir araştırmamanın bulgusu olarak kişinin zamanını yönetmek için belirli davranışsal taktikler kullanmasının (örneğin, bir planlayıcı kullanmak), hedefler oluşturma ve etkinlikleri önem açısından sıralama gibi bilişsel etkinliklerle yakından bağlantılı olacağını belirtiyor (Hensley vd., 2018).

Bir diğer çalışmada, Üniversite öğrencilerinin akademik zaman kullanımı ve akademik performansı ile ilişkili faktörler incelendiğinde Sonuçlar, zaman yönetimi becerilerinin ve çalışma süresinin, üniversite öğrencileri için not ortalaması ile olumlu bir şekilde ilişkili olduğunu ortaya koydu (Gortner vd., 2000).

Tektaş ve Tektaş tarafından, öğrencilerin akademik başarıları ile zaman yönetimi becerileri arasında olumlu yönde bir ilişki olduğunu gösteren bir çalışma yapmıştır (Tektaş ve Tektaş, 2010).

İlerleyen (2014), ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin zaman yönetimi becerileri ve iş doyumu arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu bulmuştur. Zamanını etkili kullanan öğretmenleri iş doyumlarının yüksek olduğu görülmüştür.

Zamanı etkin kullanma yönüyle, cinsiyet farklılıklarına göre yapılan bir çalışmada bayanlar baylara göre zamanı daha etkin kullanmaktadırlar (Arkcı, 2014).

Hemşirelik bölümü Öğrencilerine yapılan bir çalışmada öğrencilerin yaşı arttıkça daha iyi zaman yönetimi yapmaktadır. Öğrencilere uygulanan zaman yönetimi envanterinden yüksek puan alan öğrencilerinin akademik başarılarının da yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur (Arslan vd., 2008).

Yapılan bir çalışmada zamanı etkili kullanma ile ilgili yayınları okuyan yöneticilerin, yayınları okumayan yöneticilere göre zamanı daha etkili kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır (Şahin ve Gümüş, 2016).

Fidan vd. (2014) tarafından yapılan çalışmada zaman yönetimi becerileri ile cinsiyet, sınıf düzeyi, yaşanılan yer, öğrenim görülen fakülte ve akademik başarı arasında ilişki olduğunu gösterilmiştir. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla güne daha planlı bir şekilde başladığı, ailesiyle yaşayan öğrencilerin arkadaşlarıyla birlikte olanlara ve yurttan kalan öğrencilere göre daha planlı oldukları gözlemlenmektedir. Zamanı etkili kullanan öğrencilerin akademik olarak daha başarılı oldukları görülmüştür.

Yine bir çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha iyi bir zaman yöneticisi oldukları, zamanı iyi planladıkları ve dolayısıyla akademik başarılarının yüksek olduğu vurgulanmıştır. Zamanı daha iyi yöneten ve zaman harcattırıcılardan kaçınan öğrencilerin akademik yaşamda daha başarılı olabilecekleri söylenebilir. Zaman yönetimi davranışları ile alınan notlar ile pozitif düzeyde ilişki bulunduğu belirtilir. Bu sonuca bakılarak zamanlarını iyi değerlendiren öğrencilerin derslerindeki başarılarının daha üst düzeyde olacağı söylenebilir (Tektaş ve Tektaş, 2010).

Öğretmen adaylarının katıldığı bir araştırma, akademik başarıları ile zaman yönetimi becerileri arasında olumlu yönde bir ilişki olduğunu göstermiştir. Cinsiyet değişkeni göz önünde bulundurulduğunda, kız öğretmen adaylarının genellikle zamanı daha iyi

yönettiği ve dolayısıyla akademik başarılarının da daha yüksek olduğu görülmektedir. Ancak, her bireyin yetenekleri ve deneyimleri farklıdır ve cinsiyet tek başına bir öğretmen adayının performansını belirleyen tek faktör değildir. Sonuç olarak zamanı daha iyi yöneten ve zaman harcattırıcılardan kaçınan öğretmen adaylarının akademik yaşamda daha başarılı olabilecekleri söylenebilir (Demirtaş ve Özer, 2007).

Üniversite öğrencilerinin akademik başarı ile zaman yönetimi toplam puanı ve zaman planlaması arasında olumlu bir ilişki bulunurken Kız öğrencilerin zamanı yönetme konusunda erkek öğrencilere göre daha olumlu bir tutum sergilediği gözlenmiştir. Zaman planı yapan ve zamanı iyi kullanan öğrenciler akademik olarak başarılı olduğu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla akademik başarının artmasında zaman yönetiminin büyük önem taşıdığı söylenebilir (Andıç, 2009).

Bir araştırmanın sonucuna göre öğrencilerin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır (Durmaz vd., 2016). Zaman planlamasıyla yaş, sınıf, zaman tutumları ve zaman harcattırıcıları değişkenleri arasında ve ayrıca zaman yönetimi envanterinden alınan toplam puan arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Özellikle öğrencilerin yaş ve sınıf düzeyleri yükseldikçe, zaman yönetimi becerilerinin de buna paralel olarak geliştiği gözlemlenmektedir. Üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bir araştırmada, zaman yönetimi becerilerinin yaşla ve sınıf düzeyiyle birlikte artış eğilimi gösterdiği ifade edilmektedir (Sezen, 2013). Kadın öğrenciler, zaman yönetimi konusunda, zaman algıları ve zaman tuzaklarından kaçınma açısından erkek öğrencilere göre daha başarılıdır. Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları veya not ortalamaları arasında pozitif bir ilişki olduğu bulunmuştur (Doğan, 2018). Zamanın etkin yönetimi konusunda erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre daha başarılı oldukları ifade edilebilir (Akyürek, 2021).

Zaman yönetimi becerilerinin cinsiyete göre farklılığı konusunda birçok çalışma yapılmış ve özetle kız öğrencilerin zaman yönetimi davranışları ile başarıları arasında pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür (Andıç, 2009; Arkıcı, 2014; Demirtaş ve Özer, 2007; Doğan, 2018; İşcan, 2008; Karatepe vd., 2020; Kibar, vd., 2014; Tektaş ve Tektaş, 2010).

Pakistan’da üniversite öğrencilerine yönelik yapılmış bir çalışmaya göre zaman yönetimi davranışları ve zamanı planlamanın akademik başarıya etkisinin olumlu anlamda olduğu belirtilmiş, ayrıca zaman yönetiminin stres azaltıcı bir etkisi olduğu ifade edilmiştir (Nasrullah ve Khan, 2015).

Üniversite öğrencileri üzerine yapılmış bir çalışmada öğrencilerin, akademik ortalamaları ile zaman planlaması ve zaman tutumları alt boyutları arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir (Karatepe vd., 2020).

Birleşik Arap Emirliklerin üniversite öğrencileri arasında zaman yönetimi, algılanan stres, cinsiyet ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi araştırmak amacıyla yapılan çalışmada zamanı iyi yönetenlerde daha düşük stres olduğu, kızların erkeklere göre zamanı daha iyi yönettikleri, zaman yönetmenin akademik başarı üzerine yüksek düzeyde etkisi olduğu bulunmuştur (Khatib, 2014).

Çevrimiçi ortamda üniversite öğrencilerinin başarısına katkıda bulunan faktörleri araştıran bir çalışmada (Basila, 2014) zaman yönetimiyle ilgili olarak, sonuçlar gösteriyor ki iyi bir zaman yönetimi başarısının güçlü bir göstergesidir. Bu bulgular, zamanlarını iyi yöneten ve ne yaptıkları konusunda daha net olan bireylerin daha iyi performans sergilediklerini fark etmelerini sağlar.

Başarıya etki eden faktörlerden bir başkası ise öğrencinin öğretmene olan yakınlığı olduğundan bahseden lise öğrencileri için yapılan çalışmada öğretmene yakınlık besleyen öğrencilerin ders başarısının yüksek olduğunu belirtmiştir (Çelik vd., 2018).

Hacibalayeva’nın (2017) yaptığı iki üniversitedeki öğrencilerin karşılaştırıldığı, yüksek not ortalamasına sahip öğrencilerin zamanı daha etkili bir şekilde yönettikleri, kız öğrencilerin erkeklere göre zamanı daha iyi kullandıkları, evli ve bekâr öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar olduğu yönündedir.

Yapılan bir çalışmada istenmeyen problemlerin daha az yaşanması, öğrencilerin yaşadıkları aile ortamı, ekonomik şartlar, ders çalışma veya hayata dair motivasyonları, geleceğe dair plan ve hedeflerinin olması, kendilerine güvenmeleri gibi faktörlerle ilişkili olduğu, öğrencilerin disiplin problemleri yaşamalarını

engellediği ve akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği bulunmuştur (Özer ve Üstün, 2022).

3. YÖNTEM

Çalışma fen bilimleri dersini alan 6. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Veri toplamaya başlamadan önce, öğrencilere ve ailelerine çalışmanın amacı ve önemi hakkında bilgi verilerek sözel ve yazılı olarak onayları alınmıştır. Başarı testi daha önce bu dersi alan öğrencilere geçerlik ve güvenirlik için uygulanmıştır. Gözlemlere başlamadan araştırma yapılacak olan ünite sorularını içeren başarı ön testi uygulanmıştır. Sonrasında sınıfa kamera yerleştirilip öğrencilerin kameraya alışmaları sağlandıktan sonra 4. ünite olan madde ve ısı ünitesinin başlangıcında gözlem yapılmaya başlanmıştır. Bu süreçte gözlem yapılarak veriler, uzmanlar tarafından belirlenen gözlem formu (Ek-C) kullanılarak kodlanmıştır. Bu gözlem süreci her ders ayrı olacak şekilde haftada dört saat toplamda on altı saat sürmüştür. Dört haftanın sonunda aynı başarı testi son test olarak öğrencilere uygulanmıştır.

3.1 Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma ortaokul öğrencilerinin sınıf içindeki zaman yönetimi davranışlarının akademik başarıya etkilerini belirlemek amacıyla yapılan nicel bir çalışmadır.

Nicel araştırmalar, olayları ve olguları harici ölçüm, gözlem veya deneyler yoluyla inceleyerek, betimleme ve nedensellik analizleri yaparak gerçeklere ulaşmayı hedefleyen çalışmalardır (Usta, 2012).

3.2 Araştırmanın Deseni

Araştırmada, tek bir grup üzerinde bir süre uygulanan ön test son test veya gözlem uygulamalarını içeren yarı deneysel desen kullanılmıştır (Özmen ve Karamustafaoğlu). Nitel veri toplama tekniklerinden olan yapılandırılmış gözlem formu yolu ile veriler elde edilmiştir. Karasar (2005) gözlem yoluyla verilerinin doğrudan elde edildiğini ve bütün bilimlerin başlangıcının gözleme dayadığını belirtmiştir. Gözlemlene yoluyla bir davranışla ilgili ayrıntılı ve kapsamlı bilgi elde edilebilmektedir (Bailey, 1987).

Araştırmanın nicel boyutu ön test (Ek-E) ve son test (Ek-E) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Son test ile gözlemler arasındaki korelasyona bakılmıştır. Ön test ile son testin dağılımıyla ilgili t testi yapılmıştır. Son test aşamasında ise öğrencilere ön testte kullanılan akademik başarı testi uygulanarak süreç tamamlanmıştır.

3.3 Çalışma Grubu

Çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde Kastamonu ili Cide ilçesinde yer alan bir devlet ortaokuluna kayıtlı olan 47 öğrenci oluşturmuştur. Bu bağlamda araştırmanın yapıldığı tarihlerde ders devamsızlığı bulunmayan, çalışmaya katılmayı kabul eden 34 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir.

3.4 Veri Toplama Araçları

Veriler öğrenci gözlem formları (Ek-C) ve beceri temelli sorulardan oluşan başarı testi ile elde edilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan beceri temelli testler, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılarak kullanılmıştır. Başarı testinden elde edilen puan, başarı puanı olarak alınmıştır. Başarı testi kullanılarak ön test ve son test puanları elde edilmiştir. Gözlem formu, akademisyenler ve alan öğretmenleri tarafından belirlenen 19 zaman yönetimi davranışından oluşmuştur.

Ders esnasında öğrencilerin zaman yönetimi davranışları, gözlem formu kullanılarak her bir zaman yönetimi davranışı için olumlu olan 2, olumsuz olan 1 olarak kodlanmıştır. Her davranış için dört hafta boyunca kodlamalar yapılmış, öğrenciler olumlu davranış için en fazla 8 puan, olumsuz için de en fazla 4 puan almıştır. Toplamda alınan puanlar ile değerlendirme yapılmıştır. Gözlem formu ile elde edilen yüksek puanlar zaman yönetimi davranışlarını gösterdiği varsayılmıştır. Toplamda alınan puanlar ile akademik başarı puanı arasındaki ilişki t testi kullanılarak belirlenmiştir.

3.4.1 Başarı Testi

Başarı testi bir önceki dönem fen bilimleri dersinde madde ve ısı konusunu alan öğrencilere uygulanmıştır. Başarı testi 20 sorudan oluşmakta iken güvenirliği

sağlamak için testten 3 soru çıkarılıp 17 soru üzerinden KR-20 analiz sonucu 0,70 olarak elde edilmiştir. Veri toplama aracının güvenilirliği $r=0,70$ olarak bulunmuştur. Başarı testinde dağılımın normal olduğu görülmüştür (Ek-H).

Ön test ve son test olarak kullanılan sorular çalışmanın yapılacağı gruba uygulanmadan önce farklı bir grup öğrenciye uygulanmıştır. Daha sonra normallik analizi yapılmış, Ek-H’de gösterilen çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılarak normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değerleri +1,5 ile -1,5 aralığında olmalıdır (Tabachnick vd., 2013).

3.5 Verilerin Toplanması ve Araştırmanın Uygulama Süresi

Veri toplamaya başlamadan önce, öğrencilere ve ailelerine çalışmanın amacı ve önemi hakkında bilgi verilerek sözel ve yazılı olarak onamları alınmıştır. Gözlem Formlarını araştırmacı doldurmuştur. Fen bilimleri 6. sınıf madde ve ısı ünitesiyle ilgili Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan beceri temelli testler, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılarak başarı testi olarak kullanılmıştır. Bu test bir önceki yılda bu konuları gören öğrencilere uygulanmıştır. Başarı testi gözlemlere başlamadan önce ön test yapılmış, 4 hafta boyunca sabit kamera gözlemler yapıldıktan sonra son test yapılmıştır. Bu şekilde süreç tamamlanmıştır.

3.6 Verilerin Analizi

Veriler SPSS 26.00 paket programı kullanılarak regresyon ve korelasyon değerleri ile her davranış için ayrı ayrı tablolar oluşturularak değerlendirilmiştir. Oluşturulan bu tablolar kullanılarak bulgular belirtilmiştir. Zaman yönetimi davranışı ile başarı arasındaki ilişki, ön test ve son test başarı puanları normal dağılım gösterdiğinden Pearson korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Çoklu regresyon yapıldığında hata payı yüksek çıkarak sonuç anlamsız bulunmuştur. Bu nedenle öğrencilerin akademik başarısına zaman yönetimi davranışlarının katkısını belirlemek için basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Pearson korelasyon analiziyle zaman yönetimi davranışı ile akademik başarı arasında ilişki olup olmadığı belirlenmiştir.

3.7 Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği

MEB tarafından hazırlanmış olan beceri temelli test, öğrencilere uygulanmadan önce uygun olabilmesi için daha önce bu dersi almış olan öğrencilere uygulanmıştır. Bir ölçme aracı olan bu testin geçerlik ve güvenirlik değerlerinin uygunluğunu tespit etmek amacıyla analizler yapılmıştır.

Geçerlik, testin amaçlarına uygun bir şekilde ne kadar iyi hizmet ettiğini belirler. Bir ölçüm aracı, ölçtüğü özelliği tutarlı bir şekilde ölçebilmelidir (Ergin, 1995). Güvenirlik bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği araya başka bir özellik katmadan, amaca uygun bir şekilde ölçebilmesidir (Kan ve Ercan, 2004). Ölçme aracı olan bu testin geçerlik ve güvenirlik değerlerinin uygunluğunu tespit etmek amacıyla analizler yapılmıştır. 20 sorudan oluşan testte madde güvenirliği düşük olan sorular testten çıkarılarak 17 soru üzerinden analiz yapılmıştır. Öğrencilerin testteki doğru cevaplarına 1 yanlış cevaplarına 0 verilerek kodlama yapılmıştır. Testin KR-20 katsayısı 0,70 olarak bulunmuştur. Böylece testteki her bir maddeye doğru cevap veren öğrenci yüzdesi hesaplanmıştır. Testin geçerliğinin uygunluğunu belirleyebilmek amacıyla SPSS programı kullanılarak açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Normalde 0,50 olması gereken (Büyüköztürk, 2011) KMO değeri 0,46 bulunmuştur. Bunun nedeni beceri temelli test olmasından dolayı öğrencilerin beceri temelli testlere karşı alışkanlıklarının olmamasından kaynaklanmaktadır.

Nitel araştırmalar genellikle öznel olan, nicel araştırmalara göre geçerliği ve güvenirliği yüksek olmayan araştırma türüdür. Bu türün geçerlik ve güvenirliğini sağlamak amacıyla çeşitli yöntemler ortaya çıkarılmıştır. Farklı düşüncelere sahip çok sayıda nitel araştırmacı nitel çalışmaların niteliğini arttırıcı farklı ölçütler önermiştir (Arastaman vd., 2018).

Gözlem formunun geçerlik ve güvenirlik uygunluğunu belirleyebilmek için öncelikle güvenirlik analizi yapılmıştır. Güvenirlik için farklı branşlardan iki öğretmen, gözlem formuna uygun şekilde öğrencileri gözlemlemiştir.

Gözlem formundaki ifadelerin güvenirliğini bulabilmek için öncelikle yapılan olumlu davranışlara 2 değeri olumsuz davranışlara ise 1 değeri verilerek kodlanmıştır.

Cronbach's Alpha değeri SPSS programı ile bulunmuştur. Gözlemlenen 19 ifade için KR-20 değeri 0,918 bulunmuş olup güvenilirliğin çok yüksek olduğu görülmüştür (Dönmez ve Karakoç, 2014) Bu sonuç ifadelerin birbirine çok yakın olduğunu gösteriyor bu değer hemen hemen tüm ifadelerin aynı şeyi ölçüyor gibi görüldüğünü düşündürmüştür.

Gözlem formunun yapı geçerliliğini değerlendirmek amacıyla yine aynı kodlama değerleriyle SPSS programı kullanılarak açımlayıcı faktör analizi (AFA) gerçekleştirilmiştir. Bunun amacı ise ölçeğin uygunluğunu öğrenmektir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri Örneklemin yeterli olup olmadığını gösteren bir katsayı olup 0,60'tan büyük olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2011). Her bir madde için hesaplanan KMO değeri 0,723 olarak bulunmuş ve örneklem büyüklüğünün AFA için yeterliliği doğrulanmıştır. Maddelerin açık ve anlaşılır olduğunu analiz sonuçlarından anlaşılmıştır (bkz. Ek-J).

4. BULGULAR

Bu bölüm, yapılan araştırmanın sonuçlarını ve bu sonuçlar üzerine yapılan değerlendirmeleri içermektedir. Çalışmada 34 öğrencinin (ö₁, ö₂, ö₃, ö₄.....ö₄₀) fen bilimleri dersi içerisinde yapılmasında beklenen zaman yönetimi davranışlarının 4 hafta boyunca zaman yönetim davranışları gözlemleriyle, bu süre sonunda fen bilimleri dersinin akademik başarıları ve gözlem sürelerinden oluşmaktadır. Zaman yönetimi davranışları, EK-C’de gösterilmiştir. Gözlemlenen davranışların yapılma durumuna göre dört haftalık bir tablo oluşturulmuş olup EK F’de gösterilmiştir. Davranış verileri SPSS (statistical package for social science) 26.0 programı kullanılarak basit doğrusal regresyon analiz edilmiştir.

Başarı testinin analiz sonuçlarından çarpıklık katsayısına bakıldığında -0,023 bulunmuş yani testteki puanların normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Bir araştırmada elde edilen verilerin normal dağılım durumunun incelenmesinde çarpıklık (skewness) değerine bakılır. Çarpıklık katsayısının “-1 ile +1” değerleri arasında olması değişkenden elde edilen puanların normal bir dağılıma sahip olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk vd., 2017). Ön test ve son test arasındaki korelasyonun 0,339 olduğu bulunmuştur. Orta düzeyde korelasyon olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin ön test ortalamaları 26,47 iken son test ortalamalarının 43,82’ye yükseldiği görülmüştür. Yapılan t testi sonucunda bu farklılığın anlamlı olduğu saptanmıştır. Yani gözlem öncesi yapılan test puanlarının gözlem sonrası alınan test puanlarından yüksek olduğu gözlenmiştir.

Son test ile gözlemler arasındaki korelasyona bakılmıştır. Tablo 4.1’de ortalamalara bakıldığında öğrencilerin son test uygulandığındaki aldıkları notların, ön test uygulandığındaki aldıkları notlardan anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.1 Bağımlı gruplar T testi

Grup	N	X	SS	SE	T	SD(df)	P
Ön test	34	26,47	8,39	1,43	-10,17	33	0,000
Son test	34	43,82	8,88	1,52			

Çoklu regresyon analizi yapıldığında Tablo 4.2'deki veriler elde edilmiştir. Buna göre R^2 %78,8, düzeltilmiş R^2 ise %46,2 olarak bulunmuştur. Aralarındaki farkın az olması beklenirken, beklenenden daha fazla fark çıkmıştır. Ayrıca anlamlılık değeri ($p=0,53$) bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki yordamasının olmadığı şeklinde çıkmıştır bu da R^2 ve düzeltilmiş R^2 (hatalardan arındırılmış R^2) ile çelişmektedir. Etki değeri (R^2) ile hatalardan arındırılmış etki değeri (düzeltilmiş R^2) arasındaki farkın fazla olması hata oranının yüksek olduğunu göstermektedir.

Akademik başarı ile zaman yönetimi davranışları arasındaki korelasyon (ilişki) %84 ile %100 ilişkinin olduğunu gösteren veriler yer almaktadır (bkz. EK-I) Sonuçta bağımsız değişkenlerin birbirlerine etki ettikleri saptanmıştır.

Çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre ANOVA sonucu anlamsız çıkmıştır, çoklu regresyon sonuçları EK- I'da yer almaktadır. Çoklu regresyonun varsayımlarından biri bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantılılığın olmamasıdır (Kalaycı, 2006; akt. Yavuz, 2009). Yapılan çoklu regresyon sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenler arasında çok güçlü ilişki olduğu görülmüştür. VIF değerlerine bakıldığında 10'dan büyük değerler olması çoklu bağlantılılık olduğunu göstermiştir (EK-I). Durbin Watson değerinin yüksek olması da otokorelasyonun olduğunu gösterir (Wikipedia). Yapılan çoklu regresyonda ilişkinin çok güçlü olmasına rağmen (Tablo 4.2) anlamlı olmadığı görülmektedir. Çoklu regresyon analiz sonuçlarına göre ANOVA sonucu anlamsız çıkmıştır. Bu durumda model anlamlı değildir.

Bundan dolayı da bağımsız değişkenler ile (zaman yönetimi davranışları) bağımlı değişken (akademik başarı) arasındaki üzerindeki etkiyi doğrusal regresyon analizinin kullanılması daha geçerli olacağı için basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Tablo 4.2 Çoklu regresyon sonuçları

	R	R^2	Düzeltilmiş R^2	SE	P
Davranış	0,888	0,788	0,462	8,551	0,053

Literatürde farklı sınıflamalar olmakla birlikte, Regresyon analizi için ilişki değeri aralığı genelde (0,00 -0,30) zayıf, (0,31 -0,49) orta, (0,50 -0,69) güçlü, (0,70 -0,100) çok güçlü ilişki olduğu şeklinde yorumlanmaktadır (Tavşancıl, 2006). Her bir zaman

yönetimi davranışı ile akademik başarı testi (son test) arasındaki regresyon ayrı ayrı 19 başlık altında toplanmıştır. Çalışmada regresyon değerlerinin hatadan arınmış (düzeltilmiş) R^2 değeri üzerinden bulgular sürdürülmüştür.

4.1 Derse Başlamadan Önce İlgili Ders Kitabı ve Defterini Getirmeye Yönelik Bulgular

“H1: Derse başlamadan önce ilgili ders kitabı ve defterini getirme davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” hipotezinin doğruluğunu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.3’te yer almaktadır.

Tablo 4.3 Derse başlamadan önce ilgili ders kitabı ve defterini getirmeye yönelik regresyon

	R	R^2	Düzeltilmiş R^2	SE	P
Davranış	0,279	0,078	0,049	1,732	0,055

Bu zaman yönetimi davranışı ile başarı puanları arasındaki ilişki anlamlı değildir ($p<0,05$). Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordamadığı tespit edilmiştir ($p=0,055$).

4.2 Kişisel Eşyaları Uygun Yerlere Koymaya Yönelik Bulgular

“H2: kişisel eşyaları uygun yerlere koyma davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” Hipotezin doğruluğunu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.4’te yer almaktadır.

Tablo 4.4 Kişisel eşyaları uygun yerlere koymaya yönelik regresyon

	R	R^2	Düzeltilmiş R^2	SE	P
Davranış	0,520	0,270	0,247	1,541	0,002

Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur. Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($p=0,002$). Tablo 4.4’te, son test puanlarının %24,7’si kişisel eşyaları uygun yerlere koyma davranışı ile açıklanabilir. Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir ($\beta =0,279$; $p=0,002$).

4.3 Dersin İşlenişi Sırasında Öğretmeni Dinlemeye Yönelik Bulgular

“H3: Dersin işlenişi sırasında öğretmeni dinleme davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğunu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.5’te yer almaktadır.

Tablo 4.5 Dersin işlenişi sırasında öğretmeni dinlemeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,554	0,307	0,285	1,502	0,001

Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur. Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir ($p=0,001$). Tablo 4.5’te son test puanlarının %28,5’i dersin işlenişi sırasında öğretmeni dinleme davranışı ile olumlu olarak açıklanabilir. Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir ($\beta =0,554$; $p=0,001$).

4.4 Öğretmene Soru Sorma veya Sorulara Cevap Vermeye Yönelik Bulgular

“H4: Öğretmene soru sorma veya sorulara cevap verme davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” hipotezini doğruluğunu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.6’da yer almaktadır.

Tablo 4.6 Öğretmene soru sorma veya sorulara cevap vermeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,212	0,045	0,015	1,762	0,229

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında ilişkinin anlamlılık değerinin olmadığını göstermektedir. Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordamadığı tespit edilmiştir ($p=0,229$).

4.5 Dersin Anlatımı Sırasında Not Almaya Yönelik Bulgular

“H5: Dersin anlatımı sırasında not alma davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon sonucu Tablo 4.7’de yer almaktadır.

Tablo 4.7 Dersin anlatımı sırasında not almaya yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,324	0,105	0,077	1,706	0,062

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında ilişkinin anlamlılık değerinin olmadığını göstermektedir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmamıştır ($p=0,062$). Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordamadığı tespit edilmiştir.

4.6 Ders Sırasında Başka Bir Konuyla İlgili Konuşmaya Yönelik Bulgular

“H6: Ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşma davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.8’de yer almaktadır.

Tablo 4.8 Ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşmaya yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,641	0,410	0,392	1,385	0,000

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,000$). Son test puanlarının %39,2’si ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşma davranışı ile açıklanabilir. Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir ($\beta=0,641$; $p=0,000$).

4.7 Deney ve Etkinliklerle İlgili Araç Gereçleri Vaktinde Getirmeye Yönelik Bulgular

“H7: Deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirme davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.9’da yer almaktadır.

Tablo 4.9 Deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirmeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,276	0,076	0,047	1,733	0,115

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında ilişkinin anlamlı olmadığını göstermektedir. Davranış son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir ($p>0,05$). Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmamıştır ($p=0,115$). Bu davranışın son test puanlarını anlamlı düzeyde yordamadığı tespit edilmiştir.

4.8 Ders Zili Çaldığında Sınıfa Vaktinde Gelmeye Yönelik Bulgular

“H8: Ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelme davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.10’da yer almaktadır.

Tablo 4.10 Ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelmeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,603	0,364	0,344	1,438	0,000

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu davranış başarıyı orta düzeyde olumlu yönde etki etmiştir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,000$). Son test puanlarının %34,4’ü ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelme davranışı ile açıklanabilir. Bu davranışın son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir ($\beta =0,603$; $p=0,000$).

4.9 Dersin Başlamasını Beklemeye Yönelik Bulgular

“H9: Dersin başlamasını bekleme davranışı, akademik başarıya olumlu katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.11’de yer almaktadır.

Tablo 4.11 Dersin başlamasını beklemeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,587	0,345	0,324	1,460	0,000

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Son test puanlarının %32,4’ü dersin başlamasını bekleme davranışı ile açıklanabilir. Bu davranışın son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir ($\beta =0,587$; $p=0,000$).

4.10 Ders Akışını Bozacak Davranışlar Yapmaya Yönelik Bulgular

“H10: Ders akışını bozacak davranışlar yapma davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.12’de yer almaktadır.

Tablo 4.12 Ders akışını bozacak davranışlar yapmaya yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,568	0,323	0,302	1,484	0,000

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu davranış başarıyı orta düzeyde olumsuz yönde etki etmiştir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Son test puanlarının %30,2’si ders akışını bozacak davranışlar yapma davranışı ile açıklanabilir. Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir ($\beta =0,568$; $p=0,000$).

4.11 Dersle İlgisi Olmayan Sorular Sormaya Yönelik Bulgular

“H11: Dersle ilgisi olmayan sorular sorma davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.13’te yer almaktadır.

Tablo 4.13 Dersle ilgisi olmayan sorular sormaya yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,301	0,091	0,062	1,719	0,083

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında ilişkinin anlamlılık değerinin olmadığını göstermektedir. $p>0,05$ olduğundan dolayı gözlem davranışları son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmamıştır ($p=0,083$).

4.12 Ders Esnasında Özel İhtiyaçlar İçin Sınıftan Çıkmaya Yönelik Bulgular

“H12: Ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkma davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.14’te yer almaktadır.

Tablo 4.14 Ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkmaya yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,422	0,178	0,152	1,635	0,013

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki değerinin olduğunu göstermektedir. Bu davranışa bağlı olarak son test puanları yükselmiştir ve anlamlı düzeydedir $p<0,05$ olduğundan dolayı gözlem davranışları son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,013$). Bu davranışları son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Son test puanlarının %15,2’si ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkma davranışları ile açıklanabilir ($\beta =0,422$; $p=0,013$).

4.13 Ders Sırasında Öğrencilerin Arkadaşları İle Konuşmalarına Yönelik Bulgular

“H13: Ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmaları davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.15’te yer almaktadır.

Tablo 4.15 Ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmalarına yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,408	0,166	0,140	1,646	0,017

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu davranışa bağlı olarak son test puanları yükselmiştir ve anlamlı düzeydedir. Gözlem davranışları son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir ($p<0,05$). Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,017$). Bu davranışları son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Son test puanlarının %14’ü ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşma davranışı ile açıklanabilir ($\beta =0,408$; $p=0,017$).

4.14 Söz Hakkı Verilen Öğrenciye Müdahale Etmeye Yönelik Bulgular

“H14: Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etme davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.16’da yer almaktadır.

Tablo 4.16 Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etmeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,394	0,155	0,129	1,657	0,021

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu davranışa bağlı olarak son test puanları yükselmiştir. Davranış son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir ($p<0,05$). Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,021$). Zaman yönetimi davranışları son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Son test

puanlarının %12,9'u Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etme davranışı ile açıklanabilir ($\beta = 0,394$; $p = 0,021$).

4.15 Söz Hakkı Almadan Öğretmenle Konuşmaya Yönelik Bulgular

“H15: Söz hakkı almadan öğretmenle konuşma davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.17’de yer almaktadır.

Tablo 4.17 Söz hakkı almadan öğretmenle konuşmaya yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,250	0,063	0,033	1,746	0,154

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında ilişkinin anlamlılık değerinin olmadığını göstermektedir. Gözlem davranışları son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir ($p > 0,05$). Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmamıştır ($p = 0,154$). Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordamadığı tespit edilmiştir.

4.16 Ders Esnasında Tahtayı İzinsiz Kullanmaya Yönelik Bulgular

“H16: Ders esnasında tahtayı izinsiz kullanma davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.18’de yer almaktadır.

Tablo 4.18 Ders esnasında tahtayı izinsiz kullanmaya yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,410	0,168	0,142	1,645	0,016

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu davranışa bağlı olarak son test puanları yükselmiştir. Gözlem davranışları son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir ($p < 0,05$). Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p = 0,016$). Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Son test puanlarının

%14,2'si ders esnasında tahtayı izinsiz kullanma davranışı ile açıklanabilir ($\beta=0,410$; $p=0,016$).

4.17 Dersle İlgisi Olmayan Olaylardan Bahsetmeye Yönelik Bulgular

“H17: Dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetme davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.19’da yer almaktadır.

Tablo 4.19 Dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetmeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,340	0,115	0,088	1,696	0,049

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu davranışa bağlı olarak son test puanları yükselmiştir. Davranış son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir ($p<0,05$). Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,049$). Davranışları son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Son test puanlarının %8,8'i dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetme davranışı ile açıklanabilir ($\beta =0,340$; $p=0,049$).

4.18 Cevap Verirken Konu Dışı Olaylardan Bahsetmeye Yönelik Bulgular

“H18: Cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetme davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için davranışa yönelik yapılan regresyon Tablo 4.20’de yer almaktadır.

Tablo 4.20 Cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetmeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,370	0,137	0,110	1,675	0,031

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu davranış başarıyı orta düzeyde olumsuz yönde etki etmiştir. Bu davranışa bağlı olarak son test puanları yükselmiştir ve anlamlı

düzeydedir. Gözlem davranışları son test üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir ($p<0,05$). Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,031$). Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Son test puanlarının %11'i cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetme davranışı ile açıklanabilir ($\beta =0,370$; $p=0,031$).

4.19 Ders Sırasında Dışarıyı İzlemeye Yönelik Bulgular

“H19: Ders sırasında dışarıyı izleme davranışı, akademik başarıya olumsuz katkı sağlamaktadır” hipotezin doğruluğu araştırmak için bu davranışa yönelik yapılan regresyon kullanılarak Tablo 4.21’de yer almaktadır.

Tablo 4.21 Ders sırasında dışarıyı izlemeye yönelik regresyon

	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	SE	P
Davranış	0,543	0,295	0,273	1,514	0,001

Pearson korelasyon analizi sonuçları değişkenler arasında orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Regresyon analizi sonucu anlamlı bulunmuştur ($p=0,001$). Son test puanlarının %27,3’ü ders sırasında dışarıyı izleme davranışı ile açıklanabilir. Bu davranış son test puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir ($\beta=0,543$; $p=0,001$).

Sınıf içi zaman yönetimi davranışlarıyla ilgili zaman yönetimi davranışlarının akademik başarıya olan etkisine yönelik bulgular korelasyon ve regresyon testleri kullanılarak bulunmuştur. Bu testlerden elde edilen ilişki, etki değeri ve anlamlılık değerleri her davranış için ayrı ayrı bulunmuştur. Davranışların başarı ile ilişkisi, başarıya etkisi ve başarıyı yordaması Tablo 4.22’de gösterilmiştir.

Tablo 4.22 Zaman yönetimi davranışlarının akademik başarıya yordaması

Zaman yönetimi davranışları	Akademik başarıya		<i>P (anlamlılık değeri)</i>
	Olumlu yönde etki (Düzeltilmiş R ²)	Olumsuz yönde etki (Düzeltilmiş R ²)	
Ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşma		0,392	0,000
Ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelme	0,344		0,000
Dersin başlamasını bekleme	0,324		0,000
Ders akışını bozacak davranışlar yapma		0,302	0,000
Dersin işleniş sırasında öğretmeni dinleme	0,285		0,001
Ders sırasında dışarıyı izleme		0,273	0,001
Kişisel eşyaları uygun yerlere koyma	0,247		0,002
Ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkma		0,152	0,013
Ders esnasında tahtayı izinsiz kullanma		0,142	0,016
Ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmaları		0,140	0,017
Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etme		0,129	0,021
Cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetme		0,110	0,031
Dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetme		0,088	0,049
Dersin anlatımı sırasında not alma	0,077		0,062
Dersle ilgisi olmayan sorular sorma		0,062	0,083
Derse başlamadan önce ilgili ders kitabı ve defterini getirme	0,049		0,055
Deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirme	0,047		0,115
Söz hakkı almadan öğretmenle konuşma		0,033	0,154
Öğretmene soru sorma veya sorulara cevap verme	0,015		0,229

Tablo 4.22’de yer alan sınıf içi zaman yönetimi davranışlarından ilk on üç sırada etki değeri yüksek olan zaman yönetimi davranışlar yer almıştır. İkinci sırada ise etki değeri düşük ve anlamsız olan zaman yönetimi davranışları gelmektedir.

5. TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Çalışmada ortaokul öğrencilerinin ders esnasında uyguladıkları zaman yönetimi davranışlarının akademik başarılarına olan etkileri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, ilgili literatür ile birlikte verilerek ortaya çıkan sonuçlar tartışılmış ve buna bağlı olarak öneriler sunulmuştur.

5.1 Tartışma

Çalışmada fen bilimleri dersinde dört hafta boyunca öğrencilerin sergiledikleri zaman yönetimi davranışlarının son test puanlarını ne kadar etkilediğini belirlemek için basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Regresyon, bir değişkenin bağımlı olduğu diğer bir veya daha fazla bağımsız değişken arasındaki en uygun matematiksel ilişkinin bir fonksiyon şeklinde ifade edilmesini içerir (Yavuz, 2009).

Düzeltilmiş R^2 değeri ile düzeltilmemiş R^2 değeri arasındaki fark, örnek büyüklüğünün bir fonksiyonu olarak ortaya çıkar. Aynı bağımsız değişken sayısına sahip durumlar için, örnek büyüklüğü ve R^2 değeri arttığında, bu farkın azaldığı gözlenir (Günel, 2003). Beta değeri (β) değeri, sabit bir değeri temsil eder ve model içinde bulunan değişkenlerin katsayılarını ifade eder (Kılıç, 2013).

Bulgular Tablo 4.22’de sıralanmıştır. 19 davranışın her biri için ayrı ayrı hesaplama yapılmıştır. Her davranış cümlesi yazılarak o davranışa ait hesaplamalar yorumlanmıştır. Etki değeri yüksek olan ve akademik başarı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu on üç zaman yönetimi davranışı belirlenmiştir. Akademik başarı arasında anlamlı ilişkinin olmadığı altı davranış ise aynı tabloda yer almaktadır.

Sonuçta gözlemi yapılan on üç davranışın öğrencilerin son testlerindeki başarılarını anlamlı bir şekilde etkilediği, altı davranışın ise son test başarılarını anlamlı olarak etkilemediği belirlenmiştir. Bunun sebebi ise araştırmanın küçük bir grup ile sınırlandırılmış olması olabilir. Daha büyük bir çalışma grubunda olması bu sonuçları değiştirebilir. Öğrencilerin keyfi olarak sorulara cevap vermesi son testlerin düşük

olmasında etkili olduğu düşünölmektedir. Davranışlar anlamlı ve anlamsız olarak iki başlıkta toplanmıştır.

5.1.1 Anlamlı Etki Değerine Sahip Zaman Yönetimi Davranışları

Akademik başarıya anlamlı etkisi olan zaman yönetimi davranışlarının (Tablo 4.22) düzeltilmiş R^2 değerleri 0,392 ile 0,049 arasında değişmektedir. Bu davranışlardan etki değeri anlamlı olan ve akademik başarıyı olumsuz etkilediğı bulunan sınıf içi zaman yönetimi davranışları; “ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşma ($R^2=0,392$; $p=0,000$)”, “ders akışını bozacak davranışlar yapma ($R^2=0,302$; $p=0,000$)”, “ders sırasında dışarıyı izleme ($R^2=0,273$; $p=0,001$)”, “ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkma” ($R^2=0,152$; $p=0,013$), “ders esnasında tahtayı izinsiz kullanma ($R^2=0,142$; $p=0,016$)”, “ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmaları ($R^2=0,140$; $p=0,017$)”, “söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etme ($R^2=0,129$; $p=0,021$)”, “cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetme ($R^2=0,110$; $p=0,031$)”, “dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetme ($R^2=0,088$; $p=0,049$)” şeklinde sıralanmıştır.

Etki değeri anlamlı olan ve akademik başarıyı olumlu etkilediğı bulunan sınıf içi zaman yönetimi davranışları; “ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelme ($R^2=0,344$; $p=0,000$)”, “dersin başlamasını bekleme ($R^2=0,324$; $p=0,000$)”, “dersin işleniş sırasında öğretmeni dinleme ($R^2=0,285$; $p=0,001$)”, “kişisel eşyaları uygun yerlere koyma ($R^2=0,247$; $p=0,002$)” şeklinde sıralanmıştır.

Ders esnasında konuyla ilgisi olmayan konuşma davranışı, akademik başarının düşmesine etki etmiştir ve başarıdaki düşüşün %39,2’si bu davranış ile açıklanabilir. Son test başarı puanların ortalama 43,82 olarak bulunması bu durumu desteklemektedir. Ders esnasında başka konuyla ilgili konuşmalar dersin akışını bozmakta ve derse aktif bir katılımı engellemektedir. Bu da akademik başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir. Hacibalayeva (2017) tarafından yapılan araştırmada, yüksek not ortalamasına sahip öğrencilerin zamanı daha etkili bir şekilde yönettikleri sonucuna varmıştır. Bu bulgular, bu çalışmanın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Derse katılımın öğrenci gelişimini olumlu etkilediğini ve öğrenme sürecine de katkıda bulunduğu ifade edilmektedir (Furrer ve Skinner, 2003, akt. Çelik vd., 2018). Ayrıca derse katılım düzeyinin akademik başarı üzerine olumlu anlamda bir etki ettiği bulunmuştur (Çelik vd., 2018). Olumlu davranışları sergileyen öğrencilerin zamanı etkin kullandıkları görülmüştür. Bu durum da akademik başarıyı olumlu etkilemiştir. Sonucu destekleyen nitelikte yapılmış olan çalışmada zamanı etkin kullanan öğrencilerin başarısının arttığı belirtilmiştir (Durmaz vd., 2016). Başarılı öğrencilerin, sınıfta öğretmeni dinlemeye neredeyse tüm ders süresini ayırdıkları belirtilmiştir (Taşdemir ve Taşdemir, 2010).

Olumsuz davranışlar dersin akışını da olumsuz yönde etkilemektedir dolayısıyla akademik başarıyı olumsuz etkilemiştir. Ders akışını bozacak davranışlar yapma hem öğretmen hem öğrenci açısından engelleyici ve istenmeyen bir davranıştır. Öğrencilerin düzensiz ve karmaşanın olduğu sınıflarda öğrenmeleri zorlaşmaktadır (Akar vd., 2010). Derse geç gelen ve ders akışını bozacak davranış sergileyen öğrencilerin başarılarının düşük olduğu görülmüştür (Taşdemir ve Taşdemir, 2010).

Dersi dinleme akademik başarının yükselmesine etki etmiştir ve başarıdaki artışın %28,5'i bu davranış ile açıklanabilir. Bu davranış dersin akışını olumlu yönde etkilemiş dolayısıyla akademik başarı olumlu yönde etkilenmiştir. Wilks (1996) derse daha aktif katılan öğrencilerin akademik başarılarının arttığını belirtmiştir.

Kişisel eşyaları uygun yerlere koyma davranışı, akademik başarının yükselmesine etki etmiştir ve başarıdaki artışın %24,7'si bu davranış ile açıklanabilir. Kişisel eşyaları uygun yerlere koyma davranışı, masadaki dağınıklığı engelleyerek öğrencinin derse odaklanmasını sağlar. Dersin akışını olumlu yönde etkilemektedir. Bu da akademik başarıyı olumlu yönde etkilemektedir.

5.1.2 Anlamsız Zaman Yönetimi Davranışları

İstatistik olarak anlamsız çıkan ($p>0,05$) zaman yönetimi davranışlarının (Tablo 4.22) düzeltilmiş R^2 değerleri 0,015-ile 0,229 arasında değişmektedir. Bu davranışlar R^2 değerlerine göre; *dersin anlatımı sırasında not alma* ($R^2=0,077$; $p=0,062$), *dersle ilgisi olmayan sorular sorma* ($R^2=0,062$; $p=0,083$), *derse başlamadan önce ilgili ders*

kitabı ve defterini getirme ($R^2=0,062$; $p=0,55$), *deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirme* ($R^2=0,047$; $p=0,115$), *söz hakkı almadan öğretmenle konuşma* ($R^2=0,033$; $p=0,154$) ve *öğretmenin sorduğu sorulara cevap verme* ($R^2=0,015$; $p=0,229$) şeklinde sıralanmıştır.

Bu davranışların akademik başarının artmasında anlamlı bir etkiye sahip olmadığı bulunmuştur. Ancak bu konuyla ilgili yapılmış çalışmalarda derse defter, kitap ve ders araç gereçlerini vaktinde getirme gibi davranışları yapan öğrencilerin akademik başarılarının yüksek olduğu bulunmuştur (Erdemir ve Tomar, 2019). Çelik vd., (2018) öğrencinin derse katılımı ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu dolayısıyla akademik başarıyı olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Taşdemir ve Taşdemir (2010), “soru sorma, sorulara cevap verme ve derse etkin katılım gösterme”nin akademik başarıya olumlu yönde etki ettiğini, konuyu anlama konusunda yeterince çaba göstermemenin, konuya ilgisiz kalma ve dersi dinlememenin ise akademik başarıyı olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir.

Sonuçlara yönelik olarak yapılmış çalışmalar incelendiğinde dersle ilgisi olmayan sorular ve konuşmalar dersin gidişatını bozmakta öğretmen ve sınıf arkadaşlarının dikkatinin dağılmasına sebep olmaktadır. Bu davranışlar öğrencinin dikkatinin dağılmasına, derse olan ilgisi düşmesine neden olmaktadır (İnci ve Çubukçu, 2020). Öğrencinin izinsiz sınıf araç gereçlerini kullanması, dikkat dağıtıcı ve istenmeyen davranış olmakla birlikte akademik başarıya etkisi düşüktür.

Derste öğrencinin ihtiyaç için sınıf dışına çıkması vakit kaybettiren bir etkinliktir. Bu sonuçla ilgili olarak yapılmış çalışma sonuçlarına göre, öğrencilerin akademik başarı düzeyleri ile zaman yönetimi becerileri arasında anlamlı farklılıklar bulunduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular, bu çalışma sonuçları ile farklı olarak anlamlı bulunmuştur (Akyüz vd., 2020). Literatürde yapılan araştırmalarda zamanı etkin kullanan öğrencilerin akademik başarılarının da yüksek olduğu sonuçlarla uyumludur (Akyüz vd., 2020; Andıç, 2009; Durmaz vd., 2016). Sonuçlara bakıldığında başarılı öğrencilerin sınıf içi zaman yönetimi davranışlarını uygulamaması bu davranışların etkisinin anlamsız çıkmasına sebep olabilir.

5.2 Sonuç

Bu araştırma, belirlenen 19 zaman yönetimi davranışlarını akademik başarıya etkisi inceleyerek zaman yönetimi davranışının ile ders başarısı arasındaki ilişki incelenmiştir.

Çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerin sınıf içindeki;

- *ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşma,*
- *ders akışını bozacak davranışlar yapma,*
- *ders sırasında dışarıyı izleme,*
- *ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkma,*
- *ders esnasında tahtayı izinsiz kullanma,*
- *ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmaları,*
- *söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etme,*
- *cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetme,*
- *dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetme*

davranışlarının akademik başarılarını yordamamaktadır. Bu sonuçlara bakılarak, öğrencilerin asıl odaklanmaları gereken davranışların dışına çıkma, önceliklerini fark etmeme, ders süresi içinde farklı aktivitelere yönelme gibi davranışlar, eğitim ve öğretim açısından olumsuz sonuçlara yol açmaktadır.

Çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerin sınıf içindeki;

- *ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelmeleri,*
- *dersin başlamasını bekleme,*
- *dersin işlenişi sırasında öğretmeni dinlemeleri,*
- *kişisel eşyaları uygun yerlere koyma*

davranışlarının akademik başarılarını artırdığı tespit edilmiştir. Zamanını iyi değerlendiren, önceliklerini belirleyen öğrencilerin notlarının yüksek olduğu belirlenmiştir.

5.3 Öneriler

Yapılan çalışma ve elde edilen bulgulardan yola çıkarak bazı önerilerde bulunulmuştur;

- Öğrencilere zaman yönetimi becerileri kazandırılmalıdır. Bu çalışma yapılmadan önce derste zaman kaybettiren etkinlikler öğrencilerle konuşulabilir.
- Öğrencilerin farkındalığı artarak daha bilinçli hale getirilebilir.
- Derse başlanmadan sınıf içerisindeki davranışlara yönelik kurallar belirlenebilir.
- Çalışma esnasında konu ile ilgili daha çok deney ve etkinlik yapılarak konunun akılda kalıcılığı artırılabilir.

Öğrencilerin düşük not alması onların ders çalışma becerilerinin de geliştirilmesi gerektiğini gösterir

KAYNAKLAR

- Açıkalın, A. (1998). *Toplumsal Kurumsal ve Teknik Yönleriyle Okul Yöneticiliği*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Adams, G. A. & Jex, S. M. (1999). Relationships between time management, control, workfamily conflict, and strain. *Journal of Occupational Health Psychology*, 4(1), 72-77.
- Akar, D. (2022). Sonsuz Dikkat Dağınıklığı: Gündelik Yaşamda Sosyal Medyaya Odaklanmak. *Kültür ve İletişim*, 25(2) (50), 545-553. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kulturveiletisim/issue/72692/1136143>
- Akar, H., Tantekin, F., Erden, Tor D., & Sahin, İ. (2010). Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları ve Deneyimlerinin İncelenmesi. *İlköğretim Online Dergisi*, 9(2), 792-806. <http://ilkogretim-Online.Org.Tr>
- Akkar, S. (2017). The reasons for undesirable behaviors among english language learners. (Yüksek Lisans Tezi), *Çağ Üniversitesi*. Mersin.
- Akyürek, M. İ. (2021). Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerileri. *Yükseköğretim Dergisi*, 11 (1), 139-147. DOI: 10.2399/yod.19.644818
- Akyüz, M., Taşkın Yılmaz, F., & Aldemir, K. (2020). Zaman Yönetim Becerilerinin Akademik Başarı ile İlişki. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (73), 414-424. DOI: 10.17755/esosder.579867 <https://doi.org/10.17755/Esosder.579867>
- Andıç, H. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerileri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki. (Yüksek Lisans Tezi), *Afyon Kocatepe Üniversitesi*. Afyonkarahisar. https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/27169/yokAcikBilim_341954.pdf?sequence=-1&isAllowed=y
- Arastaman, G., Öztürk, Fidan, İ. & Fidan, T. (2018). Nitel Araştırmada Geçerlik ve Güvenirlik: Kuramsal Bir İnceleme. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15 (1), 37-75.
- Arkcı, S. (2014). Ortaöğretim Kurumlarında Zaman Yönetimi: (Adıyaman/Gölbaşı Örneği). (Yüksek Lisans Tezi), *Türk Hava Kurumu Üniversitesi*. Adıyaman.
- Avşar, T. A., İnce, N. B., & Şahin, A. E. (2019). Birinci sınıflarda istenmeyen davranışların yaş farklılıklarına göre dağılımı ve bu davranışlara yönelik öğretmen tepkileri. *İlköğretim Online*, 18(4), 2005-2026. doi:10.17051/ilkonline.2019.639400
- Aydın, N. (2018). Nitel Araştırma Yöntemleri: Etnoloji. *Uluslararası Beşeri ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi*, 2 (2), 60-71. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ihssr/issue/36852/425401>

- Bailey, K. D. (1987). "Methods of Social Research". *Michigan Üniversitesi*. ISBN 0029014506, 9780029014509.
- Barkas, J. L. (1984). Become more productive and still have fun: Creative time management. *Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.*
- Basila, C. (2014). Good Time Management and Motivation Level Predict Student Academic Success in College On-Line Courses: *International Journal of Cyber Behavior, Psychology and Learning*, 4(3), 45-52. <https://doi.org/10.4018/ijcbpl.2014070104>
- Başak, T., Uzun, Ş. & Arslan, F. (2008). Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerileri. *Taf Preventive Medicine Bulletin*, 7(5) 429-434.
- Bird, P. (2011). *Herkes İçin Zaman Yönetimi*. Optimist Yayın Grubu. <https://books.google.com.tr>. Erişim Tarihi:19/04/2023
- Bruning, N. S. & Frew, D. R. (1987). Effects of exercise, relaxation, and management skills training on physiological stress indicators: A field experiment. *Journal of Applied Psychology*, 72, 515–521.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, E. & Baksi, O. (2014). Öğrencilerin Sınıf İçi Tutum ve Davranışlarının Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Başarısına Etkisi. *Asya Öğretim Dergisi* 2(1), 86-101.
- Çayak, S. (2013). Öğretmen-veli işbirliği ile ilkokul öğrencilerinin sınıf içindeki istenmeyen davranışları arasındaki ilişki. (Yüksek Lisans Tezi), *Trakya Üniversitesi*. Edirne.
- Çelik, A. Soysal, A. & Şimşek, Ş. (2016). Zaman yönetimi: Yönetmel Zamanda Etkinlik. Zaman kavramı ve kapsamı. <https://books.google.com.tr>. Erişim Tarihi: 01/02/2023
- Çelik, S., Örenoğlu, Toraman, S. & Çelik, K. (2018). Öğrenci Başarısının Derse Katılım ve Öğretmen Yakınlığıyla İlişkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 209-217. Doi:10.24106/Kefdergi.378129
- Çubukcu, Z. & İnci, T. (2020). Sınıf İçinde Gösterilen İstenmeyen Davranışlar ve Nedenleri. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9 (18), 207-219. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ejedus/issue/58123/829070>
- Demir, M. K. (2011). Öğretmen adaylarının karşılaşmak istemedikleri davranışların analizi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*. 31, 68-84.
- Demirtaş H. & Özer N. (2007). Öğretmen Adaylarının Zaman Yönetimi Becerileri İle Akademik Başarısı Arasındaki İlişki, *Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 2(1). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/161864>

- Doğan, Ö. (2018). Zaman Yönetimi ve Akademik Başarı İlişkisi: Artvin Çoruh Üniversitesi, Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde Bir Uygulama, *AÇÜ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*. 4(1). 149-174 DOI: 10.22466/ acusb. 356843 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/511439>
- Doğar, A. (2013). İlköğretim ikinci kademe (6, 7 ve 8. sınıflar) beden eğitimi derslerinde öğrencilerde görülen istenmeyen davranışlar ve öğretmenlerin yaklaşımlarının değerlendirilmesi. (Doktora Tezi), *Atatürk Üniversitesi*. Erzurum.
- Doğutekin, C. (2015). Zaman Yönetimi ile Yöneticinin Kişisel Performans ilişkisi: istanbul Tekstil Sektöründe Bir Araştırma. (Yüksek Lisans Tezi), *İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*. İstanbul.
- Durmaz, M., Hüseyinli, T. & Güçlü, C. (2016). Zaman Yönetimi Becerileri İle Akademik Başarı Arasındaki İlişki. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Gelecek İçin Bilimsel İşbirliği Uluslararası Konferansı Özel Sayısı*, 5(24659), 2291-2303.DOI:10.15869/itobiad.260266 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/226747>
- Ercan, İ. & Kan, İ. (2004). Ölçeklerde Güvenirlik ve Geçerlik. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 30 (3), 211-216.
- Erdem, R. (1999). Yöneticiler İçin Zaman Yönetimi. *Modern Hastane Yönetimi*, 26-31.
- Erdul, G. (2005). Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerileri İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişki. (Yüksek Lisans Tezi), *Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Bursa.
- Ergin, D. Y. (1995). 1. Ölçeklerde geçerlik ve güvenilirlik. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7 (7), 125-148.
- Feeney Jonson, K. (2002). The new elementary teacher's handbook. (2nd ed.). *Thousand Oaks, CA: Corwin Press*.
- Field, A. (2009). *Discovering Statistics Using SPSS*. London: SAGE.
- Forsyth, P. (2010). *Successful time management (Rev. 2nd ed)*. Kogan Page.
- Francis, J. S. & Robertson, İ. (1999). Time-Related Individual Differences. *Research Article*, 333.
- Gangal, M. & Öztürk Y. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarında istenmeyen davranışlar ve başa çıkma yolları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(3), 1100- 1118. doi: 10.14689/issn.2148-624.1.7c.3s.9m <http://enadonline.com/tr/arsiv/cilt-7-sayi-2-524/okul-oncesi-ogretmenlerinin-siniflarinda-istenmeyen-davranislar-ve-basacikma-yollari/>

- Gortner Lahmers, A. & Zulauf, C. R. (2000). Factors Associated With Academic Time Use And Academic Performance Of College Students: A Recursive Approach. *Journal Of College Student Development*. 41(5), 544–556.
- Göktan, N. (2017), *Okul Öncesi Eğitiminde Yöneticilerin Etkili Zaman Yönetimi*. İstanbul: Hiper Yayıncılık.
- Gökyer, N. & Doğan, B. (2016). İstenmeyen öğrenci davranışları ve nedenlerine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(1), 93- 105. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/206034>
- Güleç, N. (2013). İngilizce öğretmenleri tarafından üniversite hazırlık sınıflarında gözlenen istenmeyen öğrenci davranışları (Yüksek Lisans Tezi), *Çağ Üniversitesi*. Mersin.
- Günel, A. (2003). Regresyon Denkleminin Başarısını Ölçmede Kullanılan Belirleme Katsayısı ve Kritiği. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 4 (2), 133-140.
- Gürbüz, M. & Aydın, A. H. (2012). Zaman Kavramı ve Yönetimi. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*. 9(2).
- Hacibalayeva, A. (2017). Lisansüstü Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi: Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi Karşılaştırması. (Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Samsun.
- Hellsten, L. M. (2012). What Do We Know About Time Management? A Review of the Literature and a Psychometric Critique of Instruments Assessing Time Management IntechOpen.
- Hellsten, L.M. & Rogers, W. T. (2009). Development and preliminary validation of the Time Management for Exercise Scale. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 13, 13-33.
- Hensley, L. C., Wolters, C. A., Won, S. & Brady, A. C. (2018). Academic Probation, Time Management, And Time Use İn A College Success Course. *Journal Of College Reading And Learning*, 48(2), 105-123. <https://doi.org/10.1080/10790195.2017.1411214>
- Higgins, N. C. (1986). Occupational stress and working women: The effectiveness of two stress reduction programs. *Journal of Vocational Behaviors*. 29, 66–78.
- <https://dergipark.org.tr/en/pub/doujournal/issue/66649/1042839>
- <https://dergipark.org.tr/en/pub/maruaebd/issue/356/1958>
- İlerleyen, E. (2014). Öğretmenlerin Zaman Yönetimi Becerileri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki. (Yüksek Lisans Tezi), *Gazi Üniversitesi*. Ankara.

- İşcan, S. (2008). Pamukkale Üniversitesi Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerinin Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisi. (Yüksek Lisans Tezi), *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Denizli.
- Jorde, P. (1982). Avoiding burnout: Strategies for managing time, space, and people in early childhood education. Washington, D.C.: Acropolis Books Ltd.
- Karadağ, E. & Öney, A. (2006). İlköğretim birinci kademe öğrencilerinin sınıf-içi olumsuz davranışlarının değerlendirilmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 119- 134. <https://hayefjournal.org/Content/files/sayilar/104/119.pdf>
- Karakoç A. G. D. F. Y., Dönmez P. D. L. (2014). Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Temel İlkeler. *Tıp Eğitimi Dünyası* 13(40) 39-49
- Karaoğlu, M. (2002). Okulöncesi eğitim kurumlarında istenmeyen davranışlar ve yönetimi. (Yüksek Lisans Tezi), *Pamukkale Üniversitesi*. Denizli.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Karip, E. (2017). Türkiye'nin TIMSS 2015 performansı üzerine değerlendirme ve öneriler. TEDMEM analiz dizisi 5. Ankara: Türk eğitim derneği yayınları.
- Kaushar, M. (2013). Study of impact of time management on academic performance of college students, *Journal of Business and Management (IOSR-JBM)*.9(6), 59-60.
- Kaymaz, K., Sabuncuoğlu, Z., & Paşa, M. (2010). *Zaman Yönetimi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Kearns, H. & Gardiner, M. (2007). "Is it time well spent? The relationship between time management behaviours, perceived effectiveness and work-related morale and distress in a university context", *Higher Education Research & Development*. 26(2), 234-247.
- Keenan, K. (1996). *Yöneticinin Kılavuzu, Zamanı Doğru Kullanma*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kesici, A. E. & Sarpkaya, P. Y. (2013). Lise öğrencilerinin sınıf içi istenmeyen davranışları. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8 (12), 467-478.
- Khatib, A. S. A. (2014). Time Management and Its Relation to Students' Stress, Gender and Academic Achievement among Sample of Students at Al Ain University of Science and Technology, UAE. *International Journal of Business and Social Research*, 5.
- Kılıç, S. (2013). Doğrusal regresyon analizi. *Journal of Mood Disorders*, 3(2), 90-92.
- Kibar, B., Fidan, Y. & Yıldırım C. (2014). Öğrencilerin Zaman Yönetimi Becerileri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki: Karabük Üniversitesi Uluslararası

- İşletme ve Yönetim Dergisi 2(2). 136-153 <http://dx.doi.org/10.15295/bmij.v2i2.65> <https://www.bmij.org/index.php/1/article/view/135.1/124>
- Kirillov, A. V., Vinichenko, M. V., Melnichuk, A. V., Melnichuk, Y. A. & Lakina, Y. (2015). Theory and Practice of Time-Management in Education. *Asian Social Science*. 11(19). doi:10.5539/ass.v11n19p193.
- Kuş Z. & Karatekin K. (2009). Öğrencilerin Okul Ortamında Kurallara Uygun Davranma Yeterliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 10(1), (183-196) .
- Lakein, A. (1973). *How to get control of your time and your life*. New York: Wyden.
- Macan, T. H. (1996). Time-management training: Effects on time behaviors, attitudes, and job performance. *The Journal of Psychology*, 130, 229-236.
- Mackenzie, A. (1993). Time Management. *Omega International Journal Of Management Science*, 255-259.
- Mackenzie, R. A. (1972). *The time trap: How to get more done in less time*. New York, NY: AMACOM
- Mccarthy, M., & Kuh, G. D. (2006). Are Students Ready For College? What Student Engagement Data Say. *Phi Delta Kappan*, 87, 664–669. Doi:10.1177/ 00317217 0608700909
- Meyers, S. A. (2003). Strategies To Prevent And Reduce Conflict In College Classrooms. *College Teaching*, 51(3), 94-98.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2016). Türk Milli Eğitiminin genel amaçları https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/08144011_KANUN.pdf, adresinden erişilmiştir.
- Morisano, D., Hirsh, J. B., Peterson, J. B., Pihl, R. O., & Shore, B. M. (2010). Setting, elaborating, and reflecting on personal goals improves academic performance. *Journal of Applied Psychology*, 95, 255–264.
- Morris, T. (2001). *101 time smart solutions for teachers*. Winnipeg, MB: Portage & Main Press.
- Mursal, E. (2005). İlköğretim 1. kademe 5. sınıf öğrencilerinin sınıf içerisinde istenmeyen davranışlar göstermesine neden olan öğretmen davranışlarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri. (Yüksek Lisans Tezi), *Abant İzzet Baysal Üniversitesi*. Bolu.
- Nasrullah, S. & Khan, M. S. (2015). The Impact of Time Management on the Students. *Academic Achievements*.
- Nurşen, A. (2018). Nitel Araştırma Yöntemleri: *Etnoloji Uluslararası Beşeri ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi*, Sayı 2(2).

- Ocak, B. (2004). İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin okula ait olma duyguları ve bazı sosyodemografik özelliklerinin gösterdikleri istenmeyen davranışlarla ilişkisi. (Yüksek Lisans Tezi), *Çukurova Üniversitesi*. Adana.
- Özer, D. Ö. & Üstün, A. (2022). “Okullarda Karşılaşılan Öğrenci Disiplin Problemleri ve Bunların Akademik Başarıya Etkilerine Yönelik”, *Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 8(53):745-758.
- Özer, M. A. (2011). *21. Yüzyılda Yönetim ve Yöneticiler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Pettman, Dominic (2018). *Sonsuz Dikkat Dağınıklığı: Gündelik Yaşamda Sosyal Medyaya Odaklanmak*. Çev., Yunus Çetin, İstanbul: Sel.
- Richardson, K. M. & Rothstein, H. R. (2008). Effects of occupational stress management intervention programs: A meta-analysis. *Journal of Occupational Health Psychology*, 13, 69–93.
- Sadık, F. (2006). Öğrencilerin istenmeyen davranışları ve bu davranışlarla baş edilme stratejilerinin öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre incelenmesi ve güvengen disiplin modeli temele alınarak uygulanan eğitim programının öğretmenlerin baş etme stratejilerine etkisi. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), *Çukurova Üniversitesi*. Adana.
- Sakallıoğlu, A. (2014). Ortaokullarda görev yapan branş öğretmenlerinin sınıf içerisinde karşılaştıkları istenmeyen davranışlar ve bunları yönetmede kullandıkları stratejiler. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), *Okan Üniversitesi*. İstanbul.
- Sarı, İ. (2017). *Zaman Yönetimi*. <https://books.google.com.tr> Erişim Tarihi: 11.11.2022
- Sayın, N. (2001). Sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışların nedenlerine ilişkin görüşleri ile istenmeyen davranışları önleme yöntemleri. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Anadolu Üniversitesi*. Eskişehir.
- Seaward, B. L. (2004). Effective time management techniques taken from Managing Stress (4th ed.). <https://www.k-state.edu/paccats/Contents/Stress>.
- Sezen, A. (2013). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 38,1-8. Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi Issn:1694-528x <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/ acarindex-1423867734.pdf>
- Smith, J. (1998). *Daha İyi Nasıl... Zaman Yönetimi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Soucie, D. (1986). Proper management of your time. *CAHPER Journal*, 52, (2), 36.
- Spencer, A. (2022). *Öğrenciler İçin Etkili Çalışma Yöntemi*. <https://books.google.com.tr> Erişim Tarihi: 13.12.2022

- Şahin, İ. & Gümüş, E. (2016). İlkokul Yöneticilerinin Zaman Yönetimi Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 9(2). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/202586>
- Tabachnick, B.G. & Fidell L.S. (2013). Using Multivariate Statistics (Sixth Ed.).
- Taşdemir, M. ve Taşdemir, A. (2010). Okullarda Başarı ve Başarısızlık Olgusu: Tipik Öğrenci Davranışları Yönüyle Bir Durum Araştırması. *Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 23 (2), 2010, 471-503.
- Tavşancıl, E. (2006). Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi, Nobel Yayın Dağıtım, 3. Baskı
- Tektaş, M. & Tektaş, N. (2010). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Zaman Yönetimi ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 23-227 <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1724474>
- Tuğrul, O. (2016). *Zaman Yönetimi*. <https://books.google.com.tr> Erişim Tarihi: 11.12.2022
- Tutar, H. (2011). *Zaman Yönetimi*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Tutar, T. (Ed.). (2007). *Zaman Yönetimi* (2.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Türkmen, M. (2005). Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Merkez Örgütünde Zaman Yönetimi. (Yüksek Lisans Tezi), *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Sakarya.
- Uğur, A. & Kutlu, Ö. (2007). Zaman Yönetimi Programının Etkililiğinin Değerlendirilmesi, *Verimlilik Dergisi*, (1), 89-124. Retrieved From <https://dergipark.org.tr/en/pub/verimlilik/issue/21742/233793>
- Url-1. <https://www.tandfonline.com/> Erişim Tarihi: 10.12.2022
- Url-2. <https://batman.meb.gov.tr> Erişim Tarihi: 08/04/2023
- Url-3. https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/egitimde_basari
- Url-3. <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 08/10/2022
- Url-4: <https://sekasml.meb.k12.tr/>
- Url-5: <https://tr.wikipedia.org/>
- Usta, A. (2012). Sorunsaldan Sonuçlara Bilimsel Araştırma Süreci: Bir Araştırma Raporu Modeli Örneği. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 3 (5), 135-161.

- Ünüvar, G. C. (2014). İlkokul öğrencilerinin sınıfta sergiledikleri istenmeyen davranışları gösterme sıklıkları ve bu davranışların ebeveyn tutumuyla ilişkisi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Celal Bayar Üniversitesi*, Manisa.
- Wilks, R. (1996). Classroom Management in Primary Schools: A Review of the Literature. *Behaviour Change*, 13(1), 20-32. doi:10.1017/S0813483900003922
- Woolfolk, A. E. & Woolfolk, R. L. (1986). Time management: An experimental investigation. *Journal of School Psychology*, 24, 267-275.
- Yavuz S. (2009). *Hataları Ardışık Bağımlı (Otokorelasyonlu) Olan Regresyon Modellerinin Tahmin Edilmesi*, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23(3).

EKLER

EK A. Etik Kurul Onayı

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği
Kurulu

TOPLANTI SAYISI
1

KARAR SAYISI
12

TOPLANTI TARİHİ
4.01.2022

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi'nde Öğretim Üyesi olarak görev yapan Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ERDEMİR'in sorumlu araştırmacı, Rabia YILDIZ'ın yardımcı araştırmacı olarak yapmayı planladıkları "**Fen Bilimleri Dersindeki Zaman Yönetimi Becerileri İle Akademik Başarı Arasındaki İlişkisi**" isimli çalışması Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunca onaylanması uygun bulunmuştur.

Bu bilgiler ışığında; Ebeveyn Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu ve Çocuk Rıza Formunun gönüllülere imzalatılarak gerekli bilgilendirmelerin yapılması ve etik davranış ilkelerine uyulması şartıyla söz konusu araştırmanın yapılması Etik Kurulumuzca uygun görülmüş ve onaylanmasına toplantıya katılan üyelerin oybirliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Muharrem ÇETİN
Kurul Başkanı

Prof. Dr. Yavuz UNAT
Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Eyüp AKMAN
Kurul Üyesi

Prof. Dr. Burhan BALTACI
Kurul Üyesi

Prof. Dr. Tolga ULUSOY
Kurul Üyesi

Prof. Dr. Erol TURAN
Kurul Üyesi

Prof. Dr. Kutay OKTAY
Kurul Üyesi

DAĞITIM LİSTESİ

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
Sayın Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ERDEMİR

Belge Doğrulama Kodu: HTU3U/E7

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: www.kastamonu.edu.tr/belgedogrulama

Adres: Kastamonu Üniversitesi Rektörlüğü, Kızılkent Yerleşkesi, Merkez/Kastamonu

Bilgi için :

Sonlar Durur

Telefon No: <ntTel>

Faks No: (0 36 6) 280 1038

Raporlar

e-Posta:

İnternet Adresi: www.kastamonu.edu.tr

Telefon No:

<ntTel>

Kayıt Adresi: kastamonuuniversitesi.edu.tr/belge

EK B. Katılımcı Bilgi ve İzin Mektubu

Katılımcı Bilgi ve İzin Mektubu

Sayın Veli;

Öğrencinizin katılacağı bu çalışma, “fen bilimleri dersinde öğrencilerin zaman yönetimi davranışları” adıyla, 07/02/2022-20/03/2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır. Araştırma Uygulaması, gözlem şeklinde yapılacaktır.

Araştırmanın Amacı ve katılım: Öğrencilerin fen bilimleri dersinde zaman yönetimi davranışlarının akademik başarılarına etkisinin olup olmadığını incelemektir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Öğrenciniz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma öğrenciniz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Öğrencinizin katılımı tamamen sizin isteğinize bağlıdır, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilenmeyecektir. Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorunlar ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden öğrenciniz kendini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Öğrenciniz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz.

İlginiz ve katılımınız için teşekkür ederiz.

Yüksek Lisans Tez Öğrencisi

Rabia YILDIZ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ERDEMİR

EK C. Gözlem Formu

Adı Soyadı:

Sınıfı:

No:

ZAMAN YÖNETİMİ DAVRANIŞ GÖZLEM FORMU			
Zaman Yönetimi Davranışları		EVET	HAYIR
1	Derse başlamadan önce ilgili ders kitabı ve defterini getirme		
2	Kişisel eşyaları uygun yerlere koyma		
3	Dersin işleniş sırasında öğretmeni dinleme		
4	Öğretmene soru sorma veya sorulara cevap verme		
5	Dersin anlatımı sırasında not alma		
6	Ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşma		
7	Deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirme		
8	Ders sırasında dışarıyı izleme		
9	Ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelme		
10	Dersin başlamasını bekleme		
11	Ders akışını bozacak davranışlar yapma		
12	Dersle ilgisi olmayan sorular sorma		
13	Ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkma		
14	Ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmaları		
15	Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etme		
16	Söz hakkı almadan öğretmenle konuşma		
17	Ders esnasında tahtayı izinsiz kullanma		
18	Dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetme		
19	Cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetme		

Not. Ders esnasında öğrencilerin sergiledikleri zaman yönetimi davranışları öğretmen tarafından "evet" "hayır" olarak belirlenecektir.

EK D. Akademik Başarı Puanları

Öğrenci	Test sonucu
1	20
2	60
3	55
4	25
5	25
6	20
7	25
8	20
9	25
10	60
11	50
12	55
13	55
14	50
15	65
16	55
17	65
18	25
19	25
20	50
21	25
22	25
23	60
24	25
25	50
26	60
27	25
28	55

EK E. Ön Test ve Son Test Başarı Puanları

Öğrenci	Ön test	Son test
1	35	45
2	35	65
3	35	40
4	15	25
5	35	45
6	20	40
7	30	45
8	35	40
9	30	45
10	35	55
11	25	40
12	20	45
13	20	45
14	40	50
15	30	35
16	20	40
17	25	40
18	30	55
19	35	40
20	30	55
21	30	60
22	30	45
23	25	30
24	30	40
25	35	45
26	20	50
27	20	40
28	10	30
29	20	35
30	30	50
31	35	40
32	10	60
33	10	40
34	15	35

EK F. Gözlemlenen Davranışların Haftalara Göre Yapılma Sıklığı

Gözlemlenen Davranışlar	1. Hafta		2. Hafta		3. Hafta		4. Hafta	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Derse başlamadan önce ilgili ders kitabı ve defterini getirme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₁₇ ,Ö ₂₁ Ö ₃₀ ,Ö ₃₃	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₁₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₉	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₂₉	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₁₁ , Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀
Kişisel eşyaları uygun yerlere koyma	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₁₁ ,Ö ₁₆ Ö ₂₇ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₅ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₁₁ ,Ö ₁₄ Ö ₁₆ ,Ö ₂₅ Ö ₃₁	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₈ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₃ Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₂ ,Ö ₁₁ Ö ₂₀ ,Ö ₂₈ Ö ₃₄
Dersin işlenişi sırasında öğretmeni dinleme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₅ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂	Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₉ Ö ₁₁ ,Ö ₁₄ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₂ ,Ö ₂₈ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₄ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₁ ,Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₁₁ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₈ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₇ Ö ₁₉ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₆ ,Ö ₁₈ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₈ Ö ₃₄

Ek F'nin devamı

Gözlemlenen Davranışlar	1. Hafta		2. Hafta		3. Hafta		4. Hafta	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Öğretmene soru sorma veya sorulara cevap verme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₅ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₆ Ö ₉ ,Ö ₁₄ Ö ₁₇ ,Ö ₂₆ Ö ₂₈ ,Ö ₃₀	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₅ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₇ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₄ ,Ö ₆ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₆ ,Ö ₁₉ Ö ₂₁ ,Ö ₂₆ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₈ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₉ ,Ö ₂₃ Ö ₂₆ ,Ö ₂₈ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₇ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₄ ,Ö ₁₃ Ö ₁₉ ,Ö ₂₆ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₄
Dersin anlatımı sırasında not alma	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₂₂	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄		Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	
Ders sırasında başka bir konuyla ilgili konuşma	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₃₀ Ö ₃₄	Ö ₂ ,Ö ₃ Ö ₄ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₅ Ö ₁₁ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₂₈ ,Ö ₃₄	Ö ₂ ,Ö ₃ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₅ , Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₆ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₅ Ö ₂₈ ,Ö ₃₀

Ek F'nin devamı

Gözlemlenen Davranışlar	1. Hafta		2. Hafta		3. Hafta		4. Hafta	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Deney ve etkinliklerle ilgili araç gereçleri vaktinde getirme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₄	Ö ₁₁ ,Ö ₃₃	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₆ ,Ö ₁₁ Ö ₁₆ ,Ö ₁₉ Ö ₂₂ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₉ ,Ö ₁₄ Ö ₁₉ ,Ö ₂₂ Ö ₂₆ ,Ö ₂₉ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₅ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₄ ,Ö ₆ Ö ₁₃ ,Ö ₁₆ Ö ₂₂
Ders zili çaldığında sınıfa vaktinde gelme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₆ ,Ö ₂₁ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₅ , Ö ₃₀	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₆ ,Ö ₂₂ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₇ Ö ₁₉ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₂	Ö ₆ ,Ö ₁₃ Ö ₁₆ ,Ö ₁₈ Ö ₂₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄
Dersin başlamasını bekleme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₅ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₉ ,Ö ₂₁ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₈ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₁₁ ,Ö ₁₈ Ö ₃₄

Ek F'nin devamı

Gözlemlenen Davranışlar	1. Hafta		2. Hafta		3. Hafta		4. Hafta	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Ders akışını bozacak davranışlar yapma	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₈ Ö ₃₄
Dersle ilgisi olmayan sorular sorma	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₅ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₃ ,Ö ₂₀ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₅ Ö ₂₈ ,Ö ₃₃	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₂ Ö ₂₅ ,Ö ₃₄
Ders esnasında özel ihtiyaçlar için sınıftan çıkma	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₃ Ö ₂₆ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₈ ,Ö ₂₁ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₇ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₁ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₈ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₁ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₇	Ö ₅ ,Ö ₇ Ö ₁₄ ,Ö ₁₇ Ö ₂₀ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₆ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄

Ek F'nin devamı

Gözlemlenen Davranışlar	1. Hafta		2. Hafta		3. Hafta		4. Hafta	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Ders sırasında öğrencilerin arkadaşları ile konuşmaları	Ö ₁ , Ö ₃ Ö ₆ , Ö ₇ Ö ₈ , Ö ₉ Ö ₁₀ , Ö ₁₃ Ö ₁₄ , Ö ₁₅ Ö ₁₇ , Ö ₁₉ Ö ₂₃ , Ö ₂₆ Ö ₂₇ , Ö ₂₉ Ö ₃₂ , Ö ₃₃	Ö ₂ , Ö ₄ Ö ₅ , Ö ₁₁ Ö ₁₂ , Ö ₁₆ Ö ₁₈ , Ö ₂₀ Ö ₂₁ , Ö ₂₂ Ö ₂₄ , Ö ₂₅ Ö ₂₈ , Ö ₃₀ Ö ₃₁ , Ö ₃₄	Ö ₃ , Ö ₇ Ö ₈ , Ö ₉ Ö ₁₀ , Ö ₁₃ Ö ₁₄ , Ö ₁₅ Ö ₁₆ , Ö ₁₇ Ö ₁₉ , Ö ₂₀ Ö ₂₃ , Ö ₂₄ Ö ₂₆ , Ö ₂₇ Ö ₂₈ , Ö ₂₉ Ö ₃₁ , Ö ₃₂	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₄ , Ö ₅ Ö ₆ , Ö ₁₁ Ö ₁₂ , Ö ₁₈ Ö ₂₁ , Ö ₂₂ Ö ₂₅ , Ö ₃₀ Ö ₃₃ , Ö ₃₄	Ö ₁ , Ö ₃ Ö ₆ , Ö ₇ Ö ₉ , Ö ₁₀ Ö ₁₃ , Ö ₁₄ Ö ₁₅ , Ö ₁₇ Ö ₁₉ , Ö ₂₀ Ö ₂₅ , Ö ₂₈ Ö ₂₃ , Ö ₂₄ Ö ₂₆ , Ö ₂₇ Ö ₂₉ , Ö ₃₀ Ö ₃₄	Ö ₂ , Ö ₄ Ö ₅ , Ö ₈ Ö ₁₁ , Ö ₁₂ Ö ₁₆ , Ö ₁₈ Ö ₂₁ , Ö ₂₂ Ö ₂₅ , Ö ₂₈ Ö ₃₁ , Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₁ , Ö ₃ Ö ₆ , Ö ₇ Ö ₉ , Ö ₁₀ Ö ₁₅ , Ö ₁₇ Ö ₁₉ , Ö ₂₀ Ö ₂₃ , Ö ₂₄ Ö ₂₆ , Ö ₂₇ Ö ₂₉ , Ö ₃₀ Ö ₃₄	Ö ₁ , Ö ₃ Ö ₄ , Ö ₅ Ö ₇ , Ö ₈ Ö ₁₁ , Ö ₁₂ Ö ₁₃ , Ö ₁₄ Ö ₁₆ , Ö ₁₈ Ö ₂₀ , Ö ₂₁ Ö ₂₂ , Ö ₂₄ Ö ₂₈ , Ö ₃₀ Ö ₃₁ , Ö ₃₃ Ö ₃₄
Söz hakkı verilen öğrenciye müdahale etme	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₃ , Ö ₄ Ö ₆ , Ö ₇ Ö ₈ , Ö ₉ Ö ₁₀ , Ö ₁₂ Ö ₁₃ , Ö ₁₄ Ö ₁₅ , Ö ₁₆ Ö ₁₇ , Ö ₁₉ Ö ₂₃ , Ö ₂₄ Ö ₂₅ , Ö ₂₆ Ö ₂₈ , Ö ₂₉ Ö ₃₀ , Ö ₃₁ Ö ₃₂ , Ö ₃₃	Ö ₅ , Ö ₁₁ Ö ₁₈ , Ö ₂₀ Ö ₂₁ , Ö ₂₂ Ö ₂₇ , Ö ₃₄	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₃ , Ö ₄ Ö ₆ , Ö ₇ Ö ₈ , Ö ₉ Ö ₁₀ , Ö ₁₂ Ö ₁₃ , Ö ₁₄ Ö ₁₅ , Ö ₁₆ Ö ₁₇ , Ö ₁₈ Ö ₁₉ , Ö ₂₀ Ö ₂₁ , Ö ₂₂ Ö ₂₃ , Ö ₂₄ Ö ₂₅ , Ö ₂₆ Ö ₂₈ , Ö ₂₉ Ö ₃₀ , Ö ₃₁ Ö ₃₂ , Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ , Ö ₁₁ Ö ₂₇	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₃ , Ö ₄ Ö ₆ , Ö ₇ Ö ₈ , Ö ₉ Ö ₁₀ , Ö ₁₂ Ö ₁₃ , Ö ₁₄ Ö ₁₅ , Ö ₁₆ Ö ₁₇ , Ö ₁₉ Ö ₂₀ , Ö ₂₁ Ö ₂₃ , Ö ₂₄ Ö ₂₅ , Ö ₂₆ Ö ₂₉ , Ö ₃₀ Ö ₃₂ , Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ , Ö ₁₁ Ö ₁₈ , Ö ₂₂ Ö ₂₇ , Ö ₂₈ Ö ₃₁	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₄ , Ö ₆ Ö ₇ , Ö ₈ Ö ₉ , Ö ₁₀ Ö ₁₂ , Ö ₁₃ Ö ₁₄ , Ö ₁₅ Ö ₁₆ , Ö ₁₇ Ö ₁₈ , Ö ₁₉ Ö ₂₂ , Ö ₂₃ Ö ₂₄ , Ö ₂₆ Ö ₂₉ , Ö ₃₀ Ö ₃₁ , Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₃ , Ö ₅ Ö ₁₁ , Ö ₂₀ Ö ₂₁ , Ö ₂₅ Ö ₂₇ , Ö ₂₈ Ö ₃₄
Söz hakkı almadan öğretmenle konuşma	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₄ , Ö ₆ Ö ₇ , Ö ₈ Ö ₉ , Ö ₁₀ Ö ₁₂ , Ö ₁₃ Ö ₁₄ , Ö ₁₅ Ö ₁₆ , Ö ₁₇ Ö ₁₉ , Ö ₂₃ Ö ₂₄ , Ö ₂₆ Ö ₂₈ , Ö ₂₉ Ö ₃₀ , Ö ₃₁ Ö ₃₂ , Ö ₃₃	Ö ₃ , Ö ₅ Ö ₁₁ , Ö ₁₈ Ö ₂₀ , Ö ₂₁ Ö ₂₂ , Ö ₂₅ Ö ₂₇ , Ö ₃₄	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₃ , Ö ₄ Ö ₆ , Ö ₈ Ö ₉ , Ö ₁₀ Ö ₁₂ , Ö ₁₃ Ö ₁₄ , Ö ₁₅ Ö ₁₆ , Ö ₁₇ Ö ₁₉ , Ö ₂₁ Ö ₂₂ , Ö ₂₃ Ö ₂₄ , Ö ₂₆ Ö ₂₈ , Ö ₂₉ Ö ₃₀ , Ö ₃₁ Ö ₃₂ , Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ , Ö ₇ Ö ₁₁ , Ö ₁₈ Ö ₂₀ , Ö ₂₅ Ö ₂₇	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₄ , Ö ₆ Ö ₇ , Ö ₈ Ö ₉ , Ö ₁₀ Ö ₁₂ , Ö ₁₃ Ö ₁₄ , Ö ₁₅ Ö ₁₆ , Ö ₁₇ Ö ₁₉ , Ö ₂₀ Ö ₂₁ , Ö ₂₃ Ö ₂₄ , Ö ₂₆ Ö ₂₈ , Ö ₂₉ Ö ₃₀ , Ö ₃₁ Ö ₃₂ , Ö ₃₄	Ö ₃ , Ö ₅ Ö ₁₁ , Ö ₁₈ Ö ₂₂ , Ö ₂₅ Ö ₂₇ , Ö ₃₃	Ö ₁ , Ö ₂ Ö ₄ , Ö ₆ Ö ₇ , Ö ₈ Ö ₉ , Ö ₁₀ Ö ₁₂ , Ö ₁₃ Ö ₁₄ , Ö ₁₅ Ö ₁₆ , Ö ₁₇ Ö ₁₉ , Ö ₂₁ Ö ₂₃ , Ö ₂₄ Ö ₂₆ , Ö ₂₉ Ö ₃₀ , Ö ₃₁ Ö ₃₂ , Ö ₃₃	Ö ₃ , Ö ₅ Ö ₁₁ , Ö ₁₈ Ö ₂₀ , Ö ₂₂ Ö ₂₅ , Ö ₂₇ Ö ₂₈ , Ö ₃₄

Ek F'nin devamı

Gözlemlenen Davranışlar	1. Hafta		2. Hafta		3. Hafta		4. Hafta	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Ders esnasında tahtayı izinsiz kullanma	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₉ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₃ ,Ö ₁₈ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₅ Ö ₃₄	Ö ₂ ,Ö ₃ Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₇	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₁₁ ,Ö ₂₀ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₅ ,Ö ₆ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₇ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₂ Ö ₂₅ ,Ö ₂₈ Ö ₃₁ ,Ö ₃₄
Dersle ilgisi olmayan olaylardan bahsetme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₅ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₂ Ö ₂₅ ,Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₄ ,Ö ₅ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₃ ,Ö ₈ Ö ₁₁ ,Ö ₁₆ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₅ Ö ₂₈ ,Ö ₃₂
Cevap verirken konu dışı olaylardan bahsetme	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₁ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₆ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₀ Ö ₂₂ ,Ö ₂₅ Ö ₂₇ ,Ö ₂₈ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₁₈ ,Ö ₂₂ Ö ₂₅	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃	Ö ₅ ,Ö ₁₁ Ö ₂₅ ,Ö ₂₈ Ö ₃₄

Ek F'nin devamı

Gözlemlenen Davranışlar	1. Hafta		2. Hafta		3. Hafta		4. Hafta	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Ders sırasında dışarıyı izleme	Ö ₁ ,Ö ₃ Ö ₄ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂	Ö ₂ ,Ö ₅ Ö ₁₁ ,Ö ₁₃ Ö ₂₂ ,Ö ₃₃ Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₃ Ö ₄ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₂ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₈ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₁ Ö ₃₂ ,Ö ₃₃	Ö ₂ ,Ö ₅ Ö ₁₁ ,Ö ₁₃ Ö ₂₂ ,Ö ₃₄	Ö ₁ ,Ö ₂ Ö ₃ ,Ö ₄ Ö ₆ ,Ö ₇ Ö ₈ ,Ö ₉ Ö ₁₀ ,Ö ₁₁ Ö ₁₂ ,Ö ₁₃ Ö ₁₄ ,Ö ₁₅ Ö ₁₆ ,Ö ₁₇ Ö ₁₈ ,Ö ₁₉ Ö ₂₀ ,Ö ₂₁ Ö ₂₂ ,Ö ₂₃ Ö ₂₄ ,Ö ₂₅ Ö ₂₆ ,Ö ₂₇ Ö ₂₉ ,Ö ₃₀ Ö ₃₁ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₅ ,Ö ₂₈	Ö ₁ ,Ö ₃ Ö ₄ ,Ö ₆ Ö ₇ ,Ö ₈ Ö ₉ ,Ö ₁₀ Ö ₁₁ ,Ö ₁₂ Ö ₁₃ ,Ö ₁₄ Ö ₁₅ ,Ö ₁₆ Ö ₁₇ ,Ö ₁₈ Ö ₁₉ ,Ö ₂₀ Ö ₂₁ ,Ö ₂₂ Ö ₂₃ ,Ö ₂₄ Ö ₂₅ ,Ö ₂₆ Ö ₂₇ ,Ö ₂₉ Ö ₃₀ ,Ö ₃₂ Ö ₃₃ ,Ö ₃₄	Ö ₂ ,Ö ₅ Ö ₂₈ ,Ö ₃₁

EK G. Öntest ve Sontest SPSS İstatistik Sonuçları

Betimsel İstatistik				
			Statistic	Std. Error
ÖN TEST	Mean		26,4706	1,43997
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	23,5410	
		Upper Bound	29,4002	
	5% Trimmed Mean		26,7484	
	Median		30,0000	
	Variance		70,499	
	Std. Deviation		8,39637	
	Minimum		10,00	
	Maximum		40,00	
	Range		30,00	
	Interquartile Range		15,00	
	Skewness		-0,537	0,403
	Kurtosis		-0,732	0,788
SON TEST	Mean		43,8235	1,52313
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	40,7247	
		Upper Bound	46,9224	
	5% Trimmed Mean		43,6928	
	Median		42,5000	
	Variance		78,877	
	Std. Deviation		8,88127	
	Minimum		25,00	
	Maximum		65,00	
	Range		40,00	
	Interquartile Range		10,00	
	Skewness		0,379	0,403
	Kurtosis		0,261	0,788

EK H. Başarı Testi Betimleyici Analiz Sonuçları

Betimleyici Analiz				
			Statistic	Std. Error
BAŞARI TESTİ	Mean		41,2500	3,20822
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	34,6673	
		Upper Bound	47,8327	
	5% Trimmed Mean		41,1111	
	Median		50,0000	
	Variance		288,194	
	Std. Deviation		16,97629	
	Minimum		20,00	
	Maximum		65,00	
	Range		45,00	
	Interquartile Range		30,00	
	Skewness		-0,023	0,441
	Kurtosis		-1,893	0,858

Normallik testi						
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Başarı testi puanları	0,295	28	0,000	0,805	28	0,000

EK I. Çoklu Regresyon SPSS Analizi Sonuçları

Correlations																						
		Puan	d1	d2	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	d11	d12	d13	d14	d15	d16	d17	d18	d19	d20
Pearson Correlation	Puan	1,000	0,219	0,112	0,104	0,113	0,294	0,267	0,048	0,033	0,283	0,062	0,119	-0,093	0,197	0,035	0,010	-0,265	-0,012	-0,145	-0,045	0,451
	d1	0,219	1,000	0,299	0,220	0,314	0,109	0,278	0,056	0,297	0,094	0,039	0,042	-0,036	0,059	0,089	0,049	-0,117	0,108	0,024	0,012	-0,031
	d2	0,112	0,299	1,000	0,635	0,009	0,142	0,127	0,568	0,400	0,710	0,598	0,491	0,544	0,259	0,520	0,588	0,315	0,562	0,421	0,628	0,448
	d3	0,104	0,220	0,635	1,000	0,300	0,292	0,235	0,717	0,427	0,633	0,703	0,663	0,536	0,398	0,441	0,500	0,276	0,487	0,483	0,568	0,414
	d4	0,113	0,314	0,009	0,300	1,000	-0,112	0,845	-0,108	0,299	-0,047	-0,076	-0,163	-0,242	-0,013	-0,378	-0,263	-0,393	-0,288	-0,299	-0,223	-0,189
	d5	0,294	0,109	0,142	0,292	-0,112	1,000	-0,094	0,322	0,381	0,395	0,386	0,594	0,396	0,466	0,319	0,433	0,416	0,201	0,534	0,482	0,620
	d6	0,267	0,278	0,127	0,235	0,845	-0,094	1,000	-0,144	0,355	0,021	-0,109	-0,191	-0,240	-0,043	-0,366	-0,330	-0,477	-0,366	-0,345	-0,211	-0,009
	d7	0,048	0,056	0,568	0,717	-0,108	0,322	-0,144	1,000	0,033	0,645	0,850	0,845	0,740	0,389	0,599	0,680	0,508	0,677	0,719	0,752	0,530
	d8	0,033	0,297	0,400	0,427	0,299	0,381	0,355	0,033	1,000	0,408	0,214	0,214	0,083	0,135	0,134	0,107	0,008	0,121	0,237	0,156	0,145
	d9	0,283	0,094	0,710	0,633	-0,047	0,395	0,021	0,645	0,408	1,000	0,649	0,610	0,538	0,389	0,553	0,572	0,348	0,516	0,545	0,552	0,517
	d10	0,062	0,039	0,598	0,703	-0,076	0,386	-0,109	0,850	0,214	0,649	1,000	0,878	0,792	0,320	0,538	0,751	0,576	0,685	0,791	0,794	0,606
	d11	0,119	0,042	0,491	0,663	-0,163	0,594	-0,191	0,845	0,214	0,610	0,878	1,000	0,796	0,480	0,540	0,764	0,627	0,653	0,843	0,840	0,710
	d12	-0,093	-0,036	0,544	0,536	-0,242	0,396	-0,240	0,740	0,083	0,538	0,792	0,796	1,000	0,348	0,551	0,680	0,773	0,614	0,760	0,940	0,602
	d13	0,197	0,059	0,259	0,398	-0,013	0,466	-0,043	0,389	0,135	0,389	0,320	0,480	0,348	1,000	0,169	0,433	0,290	0,488	0,375	0,494	0,409
	d14	0,035	0,089	0,520	0,441	-0,378	0,319	-0,366	0,599	0,134	0,553	0,538	0,540	0,551	0,169	1,000	0,494	0,436	0,628	0,648	0,558	0,464
	d15	0,010	0,049	0,588	0,500	-0,263	0,433	-0,330	0,680	0,107	0,572	0,751	0,764	0,680	0,433	0,494	1,000	0,801	0,742	0,694	0,794	0,530
	d16	-0,265	-0,117	0,315	0,276	-0,393	0,416	-0,477	0,508	0,008	0,348	0,576	0,627	0,773	0,290	0,436	0,801	1,000	0,590	0,705	0,777	0,383
	d17	-0,012	0,108	0,562	0,487	-0,288	0,201	-0,366	0,677	0,121	0,516	0,685	0,653	0,614	0,488	0,628	0,742	0,590	1,000	0,742	0,722	0,323
	d18	-0,145	0,024	0,421	0,483	-0,299	0,534	-0,345	0,719	0,237	0,545	0,791	0,843	0,760	0,375	0,648	0,694	0,705	0,742	1,000	0,814	0,506
	d19	-0,045	0,012	0,628	0,568	-0,223	0,482	-0,211	0,752	0,156	0,552	0,794	0,840	0,940	0,494	0,558	0,794	0,777	0,722	0,814	1,000	0,642
	d20	0,451	-0,031	0,448	0,414	-0,189	0,620	-0,009	0,530	0,145	0,517	0,606	0,710	0,602	0,409	0,464	0,530	0,383	0,323	0,506	0,642	1,000
Sig. (1-tailed)	Puan		0,107	0,264	0,279	0,262	0,046	0,063	0,393	0,427	0,053	0,363	0,250	0,300	0,133	0,422	0,478	0,065	0,474	0,207	0,400	0,004
	d1	0,107		0,043	0,106	0,035	0,269	0,056	0,376	0,044	0,298	0,414	0,406	0,421	0,370	0,308	0,392	0,254	0,271	0,447	0,473	0,431
	d2	0,264	0,043		0,000	0,481	0,212	0,238	0,000	0,010	0,000	0,000	0,002	0,000	0,070	0,001	0,000	0,035	0,000	0,007	0,000	0,004
	d3	0,279	0,106	0,000		0,042	0,047	0,090	0,000	0,006	0,000	0,000	0,000	0,001	0,010	0,005	0,001	0,057	0,002	0,002	0,000	0,008
	d4	0,262	0,035	0,481	0,042		0,264	0,000	0,272	0,043	0,395	0,334	0,178	0,084	0,471	0,014	0,067	0,011	0,049	0,043	0,102	0,142
	d5	0,046	0,269	0,212	0,047	0,264		0,299	0,032	0,013	0,010	0,012	0,000	0,010	0,003	0,033	0,005	0,007	0,127	0,001	0,002	0,000
	d6	0,063	0,056	0,238	0,090	0,000	0,299		0,208	0,020	0,453	0,270	0,139	0,086	0,404	0,017	0,028	0,002	0,017	0,023	0,116	0,480
	d7	0,393	0,376	0,000	0,000	0,272	0,032	0,208		0,426	0,000	0,000	0,000	0,000	0,011	0,000	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	0,001
	d8	0,427	0,044	0,010	0,006	0,043	0,013	0,020	0,426		0,008	0,112	0,112	0,321	0,223	0,225	0,274	0,481	0,247	0,088	0,190	0,207

Ek 1'nin devamı

Correlations																						
		Puan	d1	d2	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	d11	d12	d13	d14	d15	d16	d17	d18	d19	d20
Sig. (1-tailed)	d9	0,053	0,298	0,000	0,000	0,395	0,010	0,453	0,000	0,008	.	0,000	0,000	0,001	0,011	0,000	0,000	0,022	0,001	0,000	0,000	0,001
	d10	0,363	0,414	0,000	0,000	0,334	0,012	0,270	0,000	0,112	0,000	.	0,000	0,000	0,033	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	d11	0,250	0,406	0,002	0,000	0,178	0,000	0,139	0,000	0,112	0,000	0,000	.	0,000	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	d12	0,300	0,421	0,000	0,001	0,084	0,010	0,086	0,000	0,321	0,001	0,000	0,000	.	0,022	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	d13	0,133	0,370	0,070	0,010	0,471	0,003	0,404	0,011	0,223	0,011	0,033	0,002	0,022	.	0,170	0,005	0,048	0,002	0,015	0,001	0,008
	d14	0,422	0,308	0,001	0,005	0,014	0,033	0,017	0,000	0,225	0,000	0,001	0,000	0,000	0,170	.	0,001	0,005	0,000	0,000	0,000	0,003
	d15	0,478	0,392	0,000	0,001	0,067	0,005	0,028	0,000	0,274	0,000	0,000	0,000	0,000	0,005	0,001	.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,001
	d16	0,065	0,254	0,035	0,057	0,011	0,007	0,002	0,001	0,481	0,022	0,000	0,000	0,000	0,048	0,005	0,000	.	0,000	0,000	0,000	0,013
	d17	0,474	0,271	0,000	0,002	0,049	0,127	0,017	0,000	0,247	0,001	0,000	0,000	0,000	0,002	0,000	0,000	0,000	.	0,000	0,000	0,031
	d18	0,207	0,447	0,007	0,002	0,043	0,001	0,023	0,000	0,088	0,000	0,000	0,000	0,000	0,015	0,000	0,000	0,000	0,000	.	0,000	0,001
	d19	0,400	0,473	0,000	0,000	0,102	0,002	0,116	0,000	0,190	0,000	0,000	0,000	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	.	0,000
	d20	0,004	0,431	0,004	0,008	0,142	0,000	0,480	0,001	0,207	0,001	0,000	0,000	0,000	0,008	0,003	0,001	0,013	0,031	0,001	0,000	.
N	Puan	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d1	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d2	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d3	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d4	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d5	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d6	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d7	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d8	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d9	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d10	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d11	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d12	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d13	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d14	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d15	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	d16	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
d17	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	

Ek I'nin devamı

Correlations																						
	Puan	d1	d2	d3	d4	d5	d6	d7	d8	d9	d10	d11	d12	d13	d14	d15	d16	d17	d18	d19	d20	
N	d18	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	
	d19	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	
	d20	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	

Coefficients ^a											
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	-143,788	95,472		-1,506	0,156					
	d1	3,373	2,154	0,277	1,566	0,141	0,219	0,398	0,200	0,521	1,919
	d2	-3,855	3,840	-0,383	-1,004	0,334	0,112	-0,268	-0,128	0,112	8,925
	d3	-0,033	2,427	-0,004	-0,013	0,990	0,104	-0,004	-0,002	0,183	5,459
	d4	-1,008	2,761	-0,115	-0,365	0,721	0,113	-0,101	-0,047	0,163	6,123
	d5	19,753	14,003	0,404	1,411	0,182	0,294	0,364	0,180	0,198	5,047
	d6	1,478	2,481	0,212	0,596	0,561	0,267	0,163	0,076	0,129	7,744
	d7	-4,401	3,655	-0,464	-1,204	0,250	0,048	-0,317	-0,154	0,110	9,114
	d8	-5,166	3,055	-0,408	-1,691	0,115	0,033	-0,425	-0,216	0,280	3,576
	d9	9,846	3,993	0,750	2,466	0,028	0,283	0,565	0,315	0,176	5,675
	d10	3,687	4,674	0,379	0,789	0,444	0,062	0,214	0,101	0,071	14,169
	d11	5,456	5,101	0,576	1,070	0,304	0,119	0,284	0,137	0,056	17,798
	d12	-8,899	8,329	-0,921	-1,068	0,305	-0,093	-0,284	-0,136	0,022	45,564
	d13	-2,951	2,141	-0,312	-1,378	0,191	0,197	-0,357	-0,176	0,318	3,143
	d14	-0,317	1,961	-0,043	-0,162	0,874	0,035	-0,045	-0,021	0,235	4,258
	d15	-5,969	5,400	-0,644	-1,105	0,289	0,010	-0,293	-0,141	0,048	20,838
	d16	0,318	3,693	0,041	0,086	0,933	-0,265	0,024	0,011	0,072	13,985
	d17	9,597	4,158	0,793	2,308	0,038	-0,012	0,539	0,295	0,138	7,237
	d18	-10,864	4,372	-1,172	-2,485	0,027	-0,145	-0,567	-0,317	0,073	13,659
	d19	7,967	9,391	0,836	0,848	0,412	-0,045	0,229	0,108	0,017	59,621
d20	5,342	3,419	0,468	1,562	0,142	0,451	0,398	0,199	0,181	5,515	

EK J. Gözlem Formu Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4
D1				0,899
D2		0,752		
D3		0,703		
D4		0,867		
D5			0,972	
D6	0,794			
D7			0,537	
D8	0,324			
D9	0,595			
D10	0,700			
D11	0,581			
D12			0,604	
D13	0,843			
D14	0,761			
D15	0,802			
D16	0,861			
D17	0,743			
D18	0,615			
D19			0,656	
Öz Değer	8,786	2,595	1,354	1,047
Açıkladığı varyans	46,24	13,66	7,13	5,51
Açıklanan toplam varyans	72,532			